

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Модел и системи специјалне едукације и рехабилитације (Сер.мсер.1.1.)			
Наставник: Драган И. Рапаић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је упознати студенте са моделима и системима васпитања и образовања, здравствене и социјалне заштите деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.			
Исход предмета Стицање знања о моделима и системима: здравствене заштите, васпитања, образовања и социјалне заштите деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом. Препознавање облика ометености, инвалидности и логопатије; Препознавање модела и система специјалне рехабилитације, едукације и социјалне заштите деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Специјална рехабилитација и едукација - појам, циљ и задаци; Специјална рехабилитација и едукација -теоријске основе; Деца са сметњама у развоју; Особе са инвалидитетом; Особе са поремећајем у говору и гласу; Значај хабилитације урођених стања; Значај рехабилитације стечених стања; Значај образовања деце са сметњама у развоју; Модел и системи специјалне рехабилитације и едукације - Историјски приступ; Деца са сметњама у развоју и особе са инвалидитетом у систему здравствене заштите; Деца са сметњама у развоју и особе са инвалидитетом у систему социјалне заштите; Деца са сметњама у развоју и особе са инвалидитетом у систему образовања; Професионална рехабилитација и запошљавање особа са инвалидитетом; Права особа са инвалидитетом; Интеграција - Инклузија. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Разматрање појма, циља и задатака специјалне рехабилитације и едукације; Разматрање теоријских основа специјалне рехабилитације и едукације; Анализа појавних облика ометености у развоју; Анализа појавних облика инвалидности; Анализа појавних облика поремећаја говора и гласа; Анализа аспеката хабилитација урођених стања; Анализа аспеката рехабилитације стечених стања; Посета установама за образовање деце са сметњама у развоју; Проспективна анализа специјалне рехабилитације и едукације; Посета установама здравствене заштите и сагледавање положаја деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом у систему здравствене заштите; Посета установама социјалне заштите и сагледавање положаја деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом у систему социјалне заштите; Посета установама за образовање и сагледавање положаја деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом у систему образовања; Посета установама професионалне рехабилитације и радног оспособљавања и запошљавања особа са инвалидитетом; Анализа закона који третирају права особа са инвалидитетом; Посета инклузивној школи.			
Литература 1. Недовић Г, Одовић Г, Рапаић Д. Развој социјалних вештина код особа са сметњама у развоју, Друштво дефектолога Србије, Београд, 2012. 2. Рапаић Д, Славнић С., Недовић Г, Вељић Ч. Европски модели образовања ученика са ометеношћу. Београдска дефектолошка школа 2004;1:177-194. 3. Рапаић Д, Недовић Г, Илић С, Стојковић И. У: У сусрет инклузији-дилеме у теорији и пракси, Законски оквир и инклузивна пракса. Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Издавачки Центар 2008:9-25. 4. Одовић Г, Рапаић Д, Недовић Г. У: У сусрет инклузији-дилеме у теорији и пракси, Развијеност социјалних вештина особа са инвалидитетом значајних за интеграцију на радном месту; Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Издавачки Центар 2008:525-534. 5. Рапаић Д. (Теоријска и практична разматрања специјалне едукације и рехабилитације. Фаспер (ИЦФ), Београд 2016.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 60	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point презентације; Приказ филмова из праксе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	-
колоквијум-и	-	
семинар-и	30		

Студијски програм/студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација (модули: Вишеструка ометеност, Инклузивно образовање, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Анатомија (Сер.ана.1.1.)			
Наставник: Љубица М. Стојшић Џуња, Љиља М. Мијатов Укропина, Биљана Ђ. Срдић Галић, Душица Л. Марић, Мирела М. Ерић, Симиша М. Бабовић, Бојана С. Крстоношић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са основама опште и систематске анатомије локомоторног система (кости, зглобови и мишићи), спланхнологије (респираторни, дигестивни, кардиоваскуларни, урогенитални и ендокрини систем), као и анатомије нервног система и чула. Упознавање са морфолошким основама извођења и контроле покрета, гласа и говора, визуелних и аудитивних функција, као и учења, памћења, емоција и зависности.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ основних знања и вештина из опште, систематске, топографске и примењене анатомије, чиме се олакшава разумевање морфолошке основе извођења и контроле покрета, гласа и говора, визуелних и аудитивних функција, као и учења, памћења, емоција и зависности. ПРЕПОЗНАВАЊЕ ткива, органа и органских система ради бољег разумевања морфолошке основе функција које су значајне у разумевању извођења и контроле покрета, гласа и говора, визуелних и аудитивних функција, као и учења, памћења, емоција и зависности.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Увод и општа анатомија. – Osteологија (општа osteологија, аксијални и апендикуларни скелет). – Артрологија (општа и систематска). – Миологија (општа миологија, аксијални и апендикуларни мишићи). – Кардиоваскуларни систем (срце, артеријски, венски и лимфни систем). – Дигестивни систем. – Респираторни систем. – Морфолошке основе гласа и говора. – Урогенитални систем. – Нервни систем (општа неурологија, централни и периферни нервни систем, соматски и вегетативни систем, морфолошке основе контроле покрета, учења, памћења, емоција и зависности). – Чула (функционална анатомија органа чула вида и слуха, укуса и мириса, и рецептори општег сензибилитета). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Osteологија (аксијални и апендикуларни скелет). – Артрологија. – Миологија (аксијални и апендикуларни мишићи). – Кардиоваскуларни систем (срце, артеријски, венски и лимфни систем). – Дигестивни систем. – Респираторни систем. – Морфолошке основе гласа и говора – усна и носна дупља и гркљан. – Урогенитални систем. – Нервни систем (централни и периферни нервни систем). – Чула (чуло вида и слуха).			
Литература Обавезна: 1. Стојшић Џуња Ј. ed. Анатомија за студенте здравствене неге. Медицински факултет, Нови Сад, 2015. Допунска: 1. Toldt Hochstetter. Anatomischer Atlas (различита издања) 2. Vajda J. Anatomischer Atlas (различита издања) 3. Netter FH. Атлас анатомије човека (различита издања) 4. Синельников РД. Атлас анатомии човека (различита издања)			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методe извођења наставe предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	-

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитација (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Физиологија (Сер.физ.1.1.)			
Наставник: Нада М. Наумовић, Дамир Д. Лукач, Миодраг П. Драпшин, Јелена Ж. Попадић Гаћеша, Ото Ф. Барак, Деа И. Караба Јаковљевић, Александар В. Клашња			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из физиологије су упознавање студената са основама функционисања органа и органских система као и видовима њихове организације у сложене функционалне системе.			
Исход предмета Упознавање студената са основним механизмима функционисања различитих органских система и видовима организације регулаторних механизма сложених хомеостатских параметара у функционалне системе. Упознавање са сложеним нервним и хуморалним регулаторним механизмима различитих функционалних система. Студент треба да савлада опште принципе и правила понашања у лабораторији. Студент треба да се упозна са основним лабораторијским процедурама и да стекне вештине извођења свакодневних лабораторијских претрага. Студент треба да добије увид у рад на животињском моделу и у рад са анималним ткивом који се користи као демонстрација неких физиолошких појава. Студент треба детаљно да се упозна са начином узимања и припреме крви и мокраће, као и методама основних лабораторијских анализа крви и мокраће, које се користе у свкодневној пракси (седиментација, хематокрит, бројање еритроцита, бројање леукоцита, диференцијална крвна слика, време крварења и коагулације, опште особине и хемијски састав урина). Студент треба да савлада основне електрофизиолошке методе (ЕКГ, ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП), да стекне искуство извођења регистрације и да препозна основне регистроване параметре. Студент треба да зна самостално да измери артеријски крвни притисак и да уради аускултацију срца, одреди дисајне волумене и капацитете.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> УВОД У ФИЗИОЛОГИЈУ: Функционална организација људског тела и контрола "унутрашње средине". Ћелије као живе јединице тела и њихова функција. Хомеостатски механизми главних функционалних система. ДИСАЊЕ: Особине гасова. Вентилација. Волумени и капацитети плућа. Физиолошке карактеристике плућне циркулације. Транспорт гасова до ћелија. Главна и помоћна дисајна мускулатура. Интраплеурални притисак. Регулација дисања. Врсте и типови дисања. Дисање у условима смањеног и повећаног атмосферског притиска. КРВ: Општеособине крви. Крвна плазма. Еритроцити. Леукоцити. Имуניתетимунатела. Тромбоцити. Згрушавањекрвнихемостаза. Крвне групе. Трансфузија и трансплатација. КРВОТОК И ЛИМФОТОК: Функционална подела крвотока. Морфофункционалне карактеристике срчаног мишића. Хемодинамика срца. Спроводног систем срца. Регистрација и анализа електрокардиограма. Механички рад срца и његова ефикасност. Регулација рада срчаног мишића. Циркулација. Размена на нивоу капилара. Периферна циркулација. Пулс: дефиниција, врсте и карактеристике. Крвоток у венама. Лимфоток. Неурохуморални механизми регулације тонуса крвних судова. ВАРЕЊЕ, РЕСОРПЦИЈА: Дефиниција варења. Основне функције дигестивног тракта. Варење у усној дупљи. Пљувачка, регулација лучења. Повраћање. Говор. Варење у желуцу. Варење у танком цреву. Улога панкреаса у варењу. Жуч. Варење у дебелом цреву. Акт дефекације. ПРОМЕТ МАТЕРИЈЕ И ЕНЕРГИЈЕ: Градивна и енергетска улога храњивих материја. Минералне материје и витамини. Методе проучавања енергетског промета. Респираторни коефицијент. Базални метаболизам. Енергетски промет у оптерећењу. Састављање дневног исхраненог obroка. ТЕРМОРЕГУЛАЦИЈА: Механизми одржавања сталности температуре унутрашње средине организма. Физичка и хемијска терморегулација. Физиолошке основе хипо и хипертермије. ИЗЛУЧИВАЊЕ: Физиологија бубрега. Ултратруктура нефрона. Законитости процеса филтрације, секреције и реасорпције у бубрезима. Количина састав и особине хормона. Учешће бубрега у одржавању хомеостазе. Регулација рада бубрега. Механизми излучивања мокраће. РАЗДРАЖЉИВА ТКИВА: Мембрански потенцијал. Акциони потенцијал. Закони раздражења. Акомодација. Поларни закон надражења. Електротонус. Поларизациона струја. АНАЛИЗАТОРИ: Аналитатор. Рецептори. Аналитатор за вид. Сочива и офталмоскопија и помоћни апарат ока. Аналитатор за слух. Вестибуларни систем. Мишићно – зглобна рецепција. Тактилна и топлотна рецепција. Висцерорецепција. Рецепција мириса и укуса. Рецепција бола. МИШИЋИ: Нервно – мишићна синапса. Медијатори и основни механизми синаптичког преношења. Подела мишића. Морфо-физиолошке карактеристике попречнопругасте мускуларуре. Контракција попречнопругастих мишића. Моторнајединица. Тонуситермогенеза. Рад, снагаизамормишића. Глатки мишићи. ВЕГЕТАТИВНИ НЕРВНИ СИСТЕМ: Центри симпатикуса и парасимпатикуса: структура, класификација вегетативних ганглија и њихова функција, специфични медијатори, Подела вегетативних рефлекса и значај двојне инервације органа. ЕНДОКРИНОЛОГИЈА: Опште особине хормона и методе испитивања ендокриних жлезда, Тиреоидна жлезда. Паратиреоидна жлезда. Панкреас. Надбубрежна жлезда. Женске и мушке полне жлезде. Хипофиза: хормони, функција и регулација лучења. Хипоталамо-хипофизни комплекс. Остали органи са ендокриним значајем: тимус, епифиза, слезина и бубрег, Ткивни хормони. ФИЗИОЛОГИЈА ЦЕНТРАЛНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА: Неурон. Подела синапси у ЦНС. Неуромедијатори. Неуроглија. Нервни центар. Инхибиција у ЦНС-у. Кичмена мождина. Продужена мождина и понс. Рефлексна функција. Функционални значај спроводних путева у продуженој мождини. Средњи мозак. Ретикуларна формација можданог стабла. Мали мозак. Хипоталамус. Лимбицке структуре мозга. Кора великог мозга. Базалне ганглије. Рефлекси. Сан. Типови нервног система. Учење и памћење. Свест.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Раздражљива ткива (реобаза, хронаксија, корисно време, анелектротонус, кателектротонус, поларизациона струја, Пфлигерови закони). 2. Мишићи (проста и сложена мишићна контракција, сумација, утицај јачине стимула на величину контракције, максимална мишићна контракција приразличитим оптерећењима, ергографија, утицај температуре и замора на мишићну контракцију). 3. Дисање (модел ребара, Дондерсов модел, спирометрија, спирографија, пнеумографија, форсирани експирограм, састав ваздуха). 4. Варење (варење у устима, варење у желуцу). 5. Срце и циркулација (регулација рада срца, ЕКГ, мерење крвног притиска, аускултација срца, поликардиографија, капиларни крвоток). 6. Крв (пуфери крвне плазме, седиментација, хематокрит, хемолиза, бројање еритроцита, бројање леукоцита, диференцијална крвна слика, време крварења и време коагулације). 7. Излучивање (опште особине урина, хемијски састав урина, седимент урина). 8. Аналитатори (испитивање чула вида, слуха и равнотеже, испитивање површног и дубоког сензибилитета). 9. ЦНС (спинални рефлекси декапитоване жабе, спинални шок, испитивање рефлексног лука, испитивање клинички важних рефлекса, ЕЕГ, неуронска активност, ЕМНГ, ЕП, рекционо време).			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Guyton АС. Медицинска физиологија. Савремена администрација, 2008. 2. Стерио Ђ. и сар. Практикум из физиологије, Медицински факултет Нови Сад, 2014. 3. Иветић В.. Тест питања из физиологије, Медицински факултет Нови Сад, 2011. <i>Допунска</i> 1. Мујовић ВМ. Медицинска физиологија. Фондација „Солидарност Србије“, Београд, 2012. 2. Ganong W. Преглед медицинске физиологије. Савремена администрација, 2015.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе: предавања, практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Педагогија са дидактиком (Сер.пед.1.1)			
Наставник: Јосип Ђ. Ивановић, Бојана М. Перић Пркосовачки			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета <i>Упознавање студената са:</i> основним проблемима опште педагогије, елементарним поступцима истраживања у сопственој васпитно-образовној пракси, дидактичким појмовима. <i>Оспособљавање студената за:</i> трајно овладавање теоријским знањима, развијање критичког мишљења студената и њиховог стваралачког односа према педагошкој теорији и васпитнообразовној пракси.			
Исход предмета <i>Од студената се очекује да по одслушаном курсу:</i> покажу разумевање основних теоријских поставки васпитно – образовних процеса, овладају елементарним поступцима истраживања, овладају основним проблемима савремене наставе, развијају критички став и стваралачки приступ педагошкој теорији и пракси, се оспособљавају за евалуацију и самоевалуацију педагошког рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа педагогија: појам и предмет педагогије као науке. Васпитање као средишна педагошка категорија и улога рада у његовом настајању. Развитак васпитања током људске цивилизације. Карактеристике васпитања као друштвене делатности. Педагошке законитости. Методологија педагогије: различити методолошки приступи у педагогији. Врсте педагошких истраживања. Дидактика: појам и схватање о дидактици. Настава као процес проучавања и учења. Појам и врсте дидактичких принципа. Појам и класификација наставних метода. Облици наставног рада. Наставни час. Наставна средства. Проверавање и оцењивање знања. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Развитак васпитања током људске цивилизације. Појам и класификација наставних метода. Облици наставног рада. Наставни час. Примена иновативних метода рада са групама. Проблемска настава. Откривајућа настава. Радионичарски облик рада. Рад са великим групама.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бабић Кекез С, Перић Пркосовачки Б. Основи педагогије-репетиторијум. Нови Сад: Медицински факултет; 2014. 2. Бабић Кекез С, Тасић И. Дидактика. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду; 2012. 3. Попов С, Јукић С. Педагогија. Нови Сад: Willy; 2006. <i>Допунска</i> 1. Милутиновић Ј. Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања – пут ка квалитетном образовању. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“; 2011. 2. Роедерс П. Интерактивна настава: динамика ефикасног учења и наставе. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду; 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		<i>остало</i>	5
семинар-и	15		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Општа психологија са психологијом личности (Сер.опл.1.1.)			
Наставник: Снежана М. Смедеревац			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета			
а) Упознавање студената са:			
– Предметом, историјским основама и развојем психологије; основним психолошким методама проучавања психолошких појава; савременим психолошким дисциплинама и областима психолошке науке			
– Основним принципима психичког развоја човека; неурофизиолошким основама психичких појава и начинима њиховог изучавања			
– Основним појмовима, теоријама и истраживачким проблемима у домену базичних когнитивних, конативних и емотивних процеса			
– Основним концептима у психологији индивидуалних разлика, теоријама личности и способности			
б) Оспособљавање студената за:			
– Овладавањем основним психолошким појмовима и научном терминологијом у области опште психологије			
– Разумевање базичних психолошких концепата и законитости, теоријских приступа психичким појавама и процесима; разумевање различитих праваца развоја и примене психологије			
Сагледавање улоге психолога у различитим областима људске делатности.			
Исход предмета			
Студент ће стећи знања о основним идејама различитих концепција психолошке науке, карактеристикама различитих истраживачких метода у психологији, неурофизиолошким основама психичких процеса и функција као и идејама савремених теорија у области когнитивног, конативног и емотивног функционисања.			
Студент ће бити оспособљен да идентификује и објективно анализира различите приступе у области психологије индивидуалних разлика; да наведе основне поставке најутицајнијих теорија личности и способности и образложи њихов значај у контексту разумевања индивидуалног понашања; да организује истраживање индивидуалних разлика.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
I. Психологија као наука-лаичка схватања и научна психологија; приказ различитих концепција предмета и метода у психологији; развој психологије; области савремене психологије; прмењене психолошке дисциплине; начин проучавања и однос предмета и метода истраживања у контексту основних праваца и школа у психологији			
II. Биолошке основе понашања – неурофизиолошке основе психичких процеса; наследни фактори			
III. Когнитивни процеси – сензације и опажање; учење и памћење; мишљење и решавање проблема; језик			
IV. Мотивациони и емотивни процеси – основни концепти и теорије; врсте емоција и мотива; међусобна повезаност и зависност емоција и мотива			
V. Настанак психологије личности као посебне научне дисциплине; почеци интересовања за личност; питање структуре, динамике и развоја личности; психологија индивидуалних разлика – особине личности, теорије и истраживања личности, биолошки и социјални аспекти понашања; теорије интелигенције; интелектуалне способности ; области примене сазнања психологије личности			
VI. Социјални аспекти понашања – индивидуа и друштво (социјална перцепција; интерперсонални односи; групно понашање)			
Литература			
1. Хрњица С. Општа психологија са психологијом личности. Научна књига Београд, 2003.			
2. Петз Б. Увод у психологију. Наклада Слап Јастребарско 2003.			
3. Смедеревац С, Митровић Д. Личност – методи и модели. Центар за примењену психологију Београд, 2006			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе:	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, израда писмених радова, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије провг степена			
Назив предмета: Психологија развојног доба (Сер.прд.1.2.)			
Наставник: Иван П. Јерковић, Нина Р. Бркић Јовановић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 8.0			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознавање студента са дефиницијом, предметом и основним појмовима развојне психологије;упознавање студента са главним теоријским правцима у развојној психологији;упознавање студента са токовима и правилностима развоја у целокупном животном циклусу; упознавање студента са факторима наслеђа и средине у развоју јединке; упознавање студента са карактеристикама моторног, сензорног, афективног, моралног, социјалног, когнитивног и интелектуалног развоја; упознавање студента са развојним фазама и специфичностима развоја у одраслом добу;			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да покаже адекватно познавање и разумевање фактора развоја и карактеристика развоја кроз целокупни животни циклус; успешно диференцира развојна одступања од нормалних варијација у развоју; разуме факторе развоја и њихов допринос развоју; се на адекватан начин обраћа деци у сврху прикупљања података у складу са њиховим развојним карактеристикама; разуме процес старења и психолошке потребе одраслих и старих лица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије. Развојне и неразвојне промене. Нормалан и патолошки развој. Однос дечије и развојне психологије. Фактори развоја и аспекти развоја. Историјске и културолошке особености детињства. Теоријски приступи у развојној психологији. Пијажеова теорија, теорија Виготског, теорије учења, психоаналитичка теорија, етологија.Истраживање развоја. Лонгитудинално истраживање, трансферзално истраживање, криве развоја. Периодизација развоја. Ериксоново схватање животног циклуса. Развојне и акцидентне кризе.Наследни и средински доприноси развоју.Пренатални развој,новорођенче. Психомоторни развој. Рано детињство и рано учење. Средње детињство и адолесценција. Емоционални развој.Афективна везаност.Социјални развој.Морални развој.Сексуални развој. Социјализација полних улога.Когнитивни и интелектуални развој. Проблем почетака развоја интелигенције, сензомоторна интелигенција, преоперациони стадијум, стадијум конкретних операција, стадијум формалних операција. Развој језика и говора.Развој перцепције. Млађе одрасло доба.Психологија породице.Средње одрасло доба.Занимања и каријере.Старост.Промене у чулној осетљивости, успоравање психомоторних функција утицај старења на учење, памћење и интелигенцију. Промене у сексуалном понашању и старење. Развој функција у одраслом добу. Пензионисање. Смрт и умирање. <i>Практична настава</i> Детињство и одраслост. Дебата наслеђе/средина. Пренатални развој и прва година живота: разговор са родитељима.Фазе пренаталног развоја: приказ фаза од првог дана до првог рођендана: анализа развоја. Афективна везаност и сепарација: посматрање сепарације у вртићу. Емоционални развој: приказ тестова. Рано учење и рани развој: посета институцији за децу без родитељског старања. Утицај раног учења: анализа прича о «дивљој деци»Латерална доминантност: извештај о испитивању детета, тестови. Пажња, хиперактивност и импулсивност у развојном добу: примена скале. Преоперациони стадијум и стадијум конкретних операција: испитивање детета. Тестирање развојних способности детета – приказ тестова и практична примена. Приказ тестова интелигенције. Сексуални идентитет и развој: анализа обављеног разговора. Колбергови стадијуми моралног развоја: приказ Колбергових дилема. Социјални развој, утицај вршњака и других референтних група. Анализа развојних криза млађег одраслог доба и средњег одраслог доба. Приказ програма за подршку развоја и побољшање квалитета живота у одраслом добу и старости. Завршетак професионалне каријере, пензионисање: анализа обављеног разговора. Палијативна нега и смрт и умирање			
Литература 1. Јерковић И, Зотовић М. (Основи развојне психологије. Футура Нови Сад, 2008:1-112. 2. Warner Schale K, Willis SL. Психологија одрасле доби и старења. Наклада Слап, Јастребарско 2001. 3. Смиљанић В. Развојна психологија. Центар за примењену психологију Београд 1999. 4. Смиљанић В. Психологија старења. Нолит, Београд 1979: 24-111, 130-147. 5. Јерковић И. Детињство и развој. Учитељски факултет Сомбор 1997: 29-95, 101-122.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 60	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања. Вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	12	писмени испит	30
практична настава	18	усмени испт	
колоквијум-и	40	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Енглески језик (Сер.енг.1.2)			
Наставник: Вук В. Марковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из енглеског језика су упознавање студената са значајем познавања једног светског језика у циљу комуникације, приступа већем броју података из струке и презентације стручне тематике. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси. Развој критичког мишљења и способности за научно-истраживачки рад.			
Исход предмета Упознавање студената са терминима енглеског језика који су у свакодневној употреби, граматиком, језичким конструкцијама, културом и традицијом енглеског говорног подручја. Предочавање разлика између свакодневног и стручног (медицинског) енглеског језика: разлике у терминологији коју користе лекар и његов пацијент и разлике у говорном и писменом изражавању. Граматика и лексика.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Уводна разматрања:</i> Упознавање са курсом, методологијом, начином рада. <i>Стручни текстови:</i> The Challenge of Prevention – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Methods of Prevention – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Healthy Eating – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Stress – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Relaxation – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Dangers of Smoking – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Lung Cancer – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Investigating Heart Attacks – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, дискусија. Cholesterol – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Heart Transplantation – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Diabetes – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Measles – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. <i>Преглед граматике:</i> Прошла времена – преглед најфреквентнијих прошлих граматичких времена са фокусом на употребу. Садашња времена – преглед најфреквентнијих садашњих граматичких времена са фокусом на употребу. Будућа времена – преглед најфреквентнијих будућих граматичких времена са фокусом на употребу. Пасив – грађење и употреба, компарација пасива у матерњем и енглеском језику. Индиректни говор – грађење и употреба, изјавке и упитне реченице. Кондиционалне реченице – грађење и употреба, три типа кондиционалних реченица. <i>Теме за дискусију:</i> Живот студента – лична искуства, размена искустава, очекивања и планови, будућност. Искуства са болестима/лечењем – размена искустава, однос доктор-пацијент, сагледавање са оба становишта. Будућност – лична и општа – на општем и професионалном плану. Професионални планови – специјализација, могућности напредовања, стручно усавршавање. Медицина данас, медицина сутра – виђење струке, разматрања научних питања. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Арнери Георгијев Ј. English for doctors and medical students. Београд: Научна књига; 1990. 2. Арнери Георгијев Ј. More medical words you need. Београд: Савремена администрација; 2004. 3. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 4. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 5. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка С. Medical english. Загреб: Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. <i>Допунска</i> 1. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. 2. McCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 3. Костић А. Медицински речник. Београд: Просвета; 1975. 4. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 5. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 60	Вежбе:	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	20
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Хумана генетика (Сер.ген.1.1)			
Наставник: Наташа С. Вучинић, Михајла Р. Ђан, Катарина А. Кираљ			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти науче основе наслеђивања наследних болести. Сазнања о принципима наслеђивања и наследним болестима омогућиће будућим дефектолозима комплетнији приступ и лакше разумевање особа (или пацијената) са којима ће радити.			
Исход предмета Након успешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студент може да: са разумевањем користи основне генетичке појмове и препознаје значај генетике у савременој науци; детаљно опише структуру хроматина, морфолошку и функционалну организацију хромозом; јасно разликује фазе митозе и мејозе, схвата значај ћелијских деоба у трансмисионој генетици; кроз примере примењује Менделове законе, разуме интра и интер локусне интеракције гена; предвиђа могуће механизме наслеђивања и прецизно конструише родословна стабла на основу задатих података објасни механизме настанка мутација, принципе дејства мутагена и механизме ДНК репарације; сагледа значај и улогу пренаталне дијагностике и генетичког саветовалишта у систему здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у генетику, историјат, структура нуклеинских киселина, ћелијске органеле; Молекуларна организација хромозома и експресија гена; Ћелијски циклус, ћелијске деобе, гаметогенеза, оплодња; Основни принципи наслеђивања (моногенске болести аутозомно доминантне, аутозомно рецесивне) формирање родословног стабла; Одступања од менделовских односа: напотпуна доминантност, кодоминантност, летални алели, пробојност и изражајност гена, плејотропија, фенокопије, генетичка антиципација; Детерминација пола људи, наслеђивање ограничено полом и под утицајем пола, корелативно наслеђивање, мултипли алелизам, интеракције гена, полигенско наслеђивање. Х-везано наслеђивање и холандрично наслеђивање; Генотоксични ефекти: хемијски, физички и биолошки. Мутације репарације и рекомбинације; Хромозомске аберације, нумеричке и структурне; Болести условљене поремећајем броја аутозома. Даунов синдром, Патау синдром, Едвардсов синдром. Полиплоидије. Химеризам и мозаицизам; Структурне хромозомске аберације. Cri du chat синдром, Волфов синдром. Микроделециони синдроми, FRA X синдром; Аберације полних хромозома. Тарнеров синдром. Клинефелтеров синдром. ХУУ синдром, ХХХ синдром; Генетско саветовање, пренатална дијагностика, генска терапија. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Нуклеинске киселине и експресија гена; Структурна и молекуларна организација хромозома; Ћелијски циклус, митоза; Мејоза и гаметогенеза; Основни закони наслеђивања; Интеракције гена. Мултипли алели и крвне групе; Интеракције гена. Парцијална доминација. Кодоминација. Епистазе; Полно везана својства и својства на која утичу пол; Анализа радослова; Промене у броју хромозома; Промене у структури хромозома; Слагање абератног кариотипа.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Попић Палић Ф. Хумана генетика. Нови Сад: Медицински факултет; 2012. 2. Turnpenny P, Ellard S. Емеријеви основи медицинске генетике. Београд: Datastatus; 2009. 3. Вапа Љ, Обрехт Д, Ђан М. Практикум из хумане генетике. Нови Сад: Медицински факултет; 2012. <i>Допунска</i> 1. Lewis R. Human genetics. McGraw-Hill Publishing Company; 2007. 2. Strachan T, Read A. Human molecular genetics. 4th ed. New York: Garland Science; 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	65
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Олигофренологија (Сер.оли.1.1.)			
Наставник: Светлана С. Каљача			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Упознати студенте са савременим концептом интелектуалне ометености и карактеристикама особа са интелектуалном ометеношћу.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о савременом концепту интелектуалне ометености, етиолошким факторима, основним епидемиолошким показатељима, развојним карактеристикама особа са интелектуалним тешкоћама и моделима пружања подршке. Након положеног курса студент ће моћи да разуме концепт интелектуалне ометености, да анализира посебне потребе за подршком у различитим фазама животног циклуса, да креира програме за пружање подршке и да учествује у тиму за њихову реализацију и евалуацију.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Терминологија у олигофренологији. 2. Савремена дефиниција интелектуалне ометености. 3. Преваленција и инциденција интелектуалне ометености. 4. Узрочници интелектуалне ометености. 5. Утицај социо-културних чинилаца на интелектуално функционисање. 6. Етичке дилеме у превенирању интелектуалне ометености. 7. Развојни приступ феномену интелектуалне ометености. 8. Лака интелектуална ометеност. 9. Умерена интелектуална ометеност. 10. Тешка и дубока интелектуална ометеност. 11. Синдром специфичне хомологије. 12. Рани развој деце са интелектуалном ометеношћу. 13. Модели школовања деце са интелектуалном ометеношћу. 14. Транзиционо планирање. 15. Запошљавање особа са интелектуалном ометеношћу. 16. Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. 17. Деинституционализација. 18. Остваривање права из области образовања, здравствене и социјалне заштите. 19. Запошљавање особа са интелектуалном ометеношћу. 20. Сексуалност особа са интелектуалном ометеношћу. 21. Одрасле особе са интелектуалном ометеношћу у улози родитеља. 22. Квалитет живота особа са интелектуалном ометеношћу. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање са речима и синтагмама за означавање интелектуалне ометености у научној литератури, легислативи и неформалном дискурсу. 2. Одређивање фактора ризика. 3. Класификација особа са интелектуалном ометеношћу према степену интелектуалног функционисања. 4. Класификација особа са интелектуалном ометеношћу према степену потребе за подршком. 5. Одређивање посебних медицинских и бихејвиоралних потреба за подршком. 6. Креирање индивидуалних профила подршке. 7. Анализа креираних профила подршке. 8. Израчунавање индекса за процену интензитета подршке. 9. Упознавање са принципима транзиционог планирања. 10. Израда транзиционих програма. 11. Анализа креираних транзиционих програма. 12. Упознавање са таксономијом пружања подршке у запошљавању. 13. Креирање програма сексуалне едукације. 14. Превенција институционализације и реинституционализације. 15. Основни принципи процене квалитета живота особа са интелектуалном ометеношћу. 	
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Каљача С. Умерена интелектуална ометеност. Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД 2008. (одабрана поглавља). 2. Каљача С, Јапунџа-Милисављевић М. Живот у заједници особа са интелектуалном ометеношћу. Београд: Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД 2013. (одабрана поглавља). 3. Глумбић, Н. Интелектуална ометеност, ФАСПЕР, Београд 2013. (у припреми). 4. Глумбић, Н. Етичке дилеме у превенцији и третману ометености, Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији, Златибор, Србија, 30. мај – 3. јун. 2007:187-212. 5. Глумбић Н, Каљача С, Јовановић М. Потреба за подршком интелектуално ометене деце у транзиционом периоду, Београдска дефектолошка школа 2005;11(2):163-170. 6. Глумбић Н, Бројчин Б. Ометеност и сиромаштво, Социјална мисао 2008;15(4):91-101. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
активност у току предавања		5	писмени испит
практична настава		10	усмени испит
колоквијум-и		40
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Увод у допунске терапије (Сер.удт.1.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић, Војислава В. Бугарски Игњатовић, Татјана З. Крстић, Весела Љ. Миланков			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА О ДОПУНСКИМ ТЕРАПИЈАМА КОЈЕ СЕ КОРИСТЕ У ОКВИРУ МЕТОДА ЛЕЧЕЊА И РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ОДРАСЛИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ.			
Исход предмета Студенти су стекли знања о различитим допунским, едукативним и терапијским приступима који се могу користити у оквиру метода лечења и рехабилитације. Студенти су оспособљени за процену и избор одговарајуће допунске методе које је могуће, зависно од дијагнозе, клиничке слике и потреба деце са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом, користити у оквиру метода лечења и рехабилитације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Биопсихосоцијални модел као савремени приступ у едукацији, лечењу и рехабилитацији. 2. Холистички приступ у едукацији, лечењу и рехабилитацији. 3. Реституција неуромоторних и психосоцијалних функција. 4. Методе клиничке процене. 5. Монтесори метода. 6. Марта Мео метода. 7. АБА метода. 8. Свесна синтеза развоја. 9. Шварцова метода. 10. Плеј терапија. 11. Психодрама. 12. „Гимнастика мозга“ (<i>Brain Gym</i>). 13. Хипотерапија, терапија животињама. 14. Роботи у терапији. 15. Сензорна интеграција. 16. Терапијска масажа. 17. Арт терапија. 18. Интегративна метода. 19. Терапија покретом. 20. <i>Teach</i> метод. 21. <i>Floor time</i> метод. 22. Неуроразвојни третман. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела и садрже: – упознавање студената са методама клиничке процене – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације Монтесори методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације Марта Мео методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације АБА методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације методе Свесне синтезе развоја и Шварцове методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапије игром и психодраме – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације хипотерапије и терапијских процедура у којима су укључене животиње – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапије „Гимнастика мозга“ – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапије уз асистенцију робота – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапије сензорне интеграције – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапијске масаже – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације арт терапије – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације интегративне методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације терапије покретом – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације <i>teach</i> методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације <i>floor time</i> методе – упознавање са индикацијама, критеријумима за примену и начином реализације неуроразвојног третмана			
Литература 1. Greenspan I S, Lewis D. Програм емоционалног потицања говорно-језичког развоја. Остварење д.о.о. Загреб 2004. 2. Greenspan I S, Wieder S. Дијете са посебним потребама. Остварење д.о.о. Загреб 2004. 3. Rodriguez J. Арт-терапија. У: Art and Science in Life Potential Development. Едукацијско-рехабилитацијски факултет Свеучилишта у Загребу 2002. 4. Lewith G, Jonas WB, Walach H. Clinical Research in Complementary Therapies. Principles, problems and solutions. London: Churchill Livingstone 2002. 5. Dennison EP, Dennison EG. Brain Gym. Приручник за породицу и едукаторе. Остварење д.о.о. Загреб 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; PowerPointPresentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	40	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност и Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Стручна пракса (Сер.стрп.)				
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Шпела С. Голубовић, Татјана З. Крстић				
Број ЕСПБ: 8 (2+2+2+2)				
Услов: Одслушани предмети из године у којој се реализује пракса.				
Циљ Стицање практичних искустава на основу теоријских знања. Развијање и примена техника и вештина из области специјалне едукације и рехабилитације. Упознавање са организационом структуром установа у којима се обавља пракса, стандардима квалитета рада, моделима тимског рада, применом законских регулатива у пракси.				
Исходи Примена и провера академско- теоријских и методичких знања у реалним околностима; Стицање искуства у раду са особама са сметњама у развоју/ инвалидитетом и препознавање своје улоге у раду; Развијање самопоуздања у стечена знања и вештине из области специјалне едукације и рехабилитације; Усвојеност знања о организационој структури, протоколима и процесу рада у установама.				
Садржај стручне праксе Стручна пракса се изводи у здравственим, образовним и институцијама социјалне заштите под супервизијом и самостално. Посматрање и праћење рада стручњака у различитим окружењима. Извођење активности уз помоћ супервизора. Евалуација рада од стране супервизора и самоевалуација.				
Литература <i>Обавезна:</i> <i>Допунска:</i>				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе: 120	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења Практични рад, посматрање, супервизија, анализе студије случаја, вођење дневника праксе и каталог вештина.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Психолошке основе поремећаја у понашању (Сер.поп.1.1.)			
Наставник: Валентина Д. Шобот			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са факторима који доприносе настанку поремећаја у понашању, као и са различитим облицима поремећаја у понашању.			
Исход предмета Студенти ће добити знања о појави поремећаја у понашању код деце и младих и увид у могућност примене различитих облика третмана код деце и младих са поремећајем у понашању.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Психолошко тумачење развоја поремећаја у понашању; Вредности младих са поремећајем у понашању; Интересовања младих са поремећајем у понашању; Морални развој код младих са поремећајем у понашању; Повезаност емоција и поремећаја у понашању; Веза интелигенције и поремећаја у понашању; Девијантност и идентитет; Психолошке теорије поремећаја у понашању; Поремећаји недовољно контролисаног понашања; Поремећаји претерано контролисаног понашања; Карактеристике личности делинквената <i>Практична настава</i> Димензије личности и поремећаји у понашању; Утицај на вредности младих са циљем превенције настанка поремећаја у понашању; Утицај на интересовања младих са циљем превенције настанка поремећаја у понашању; Утицај на морални развој младих са циљем превенције настанка поремећаја у понашању; Развој емоција и настанак поремећаја у понашању Самопоимање код особа са поремећајем понашања; Третмани поремећаја недовољно контролисаног понашања; Третмани поремећаја претерано контролисаног понашања; Поремећаји понашања и поремећаји личности; Истраживања у развојној психопатологији			
Литература 1. Lebedina Manzoni M. Психолошке основе поремећаја у понашању. Наклада Слап, Јастребарско 2007. 2. Wenar С. Развојна психопатологија и психијатрија. Наклада Слап, Јастребарско 2005. 3. Davison GC, Neale JM. Психологија абнормалног доживљавања и понашања. Наклада Слап, Јастребарско 1999. 4. Вулић-Прторић А, Цифтек-Коларић М. Истраживања у развојној психопатологији. Наклада Слап, Јастребарско 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, филмова, групни рад, консултације, радионичарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјална едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Арт терапија (Сер.арт.1.1.)			
Наставник: Богдан М. Ђаковић, Маријана В. Прпа Финк, Маја М. Јоцков Милеуснић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање знања и вештина из области позоришне и ликовне уметности које се могу практично применити у циљу менталног и физичког здравља. Развијање креативног мишљења и способности изражавања ликовним језиком и покретом.			
Исход предмета Упознавање са могућностима уметничких техника, праваца као и репрезентативних садржаја у уметности, који доприносе стицању вештина арт терапије. Савладавање техника које у домену покрета и плеса, као и ликовних техника (цртежа, вајања/моделовања, сликања) које омогућавају примену знања из области уметности у циљу арт терапије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Феномен уметничког дела - Феномен позоришне уметности - Историја позоришне уметности - Упознавање са феноменом позоришне уметности других култура - Покрет као средство изражавања - Могућности невербалног изражавања - Увод у визуелну уметност - Ликовна уметност и традиционалне ликовне дисциплине - Ликовни елементи - Ликовне технике - Естетско процењивање и анализа уметничког дела - Репрезентативна дела као подстицај ликовног изражавања <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Технике тела - Технике плеса - Феномен емпатије - Простор као провокација - Покрет у интеракцији са звуком - Цртање - Сликање - Вајање/ моделовање - Вајање - Дигитална слика / фотографија, видео арт 			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Јансон, ХВ. Историја уметности, Београд 2005. 2. Митровић М. Форма и обликовање, Народна књига Београд 1990. 3. Опћа повјест умјетности, са енглеског превела Д. Марион (назив оригинала: Art, A World History). Мозаик књига, Загреб 2000. 4. Арнхајм Р. Уметност и визуелно опажање–психологија стваралачког гледања, превод В. Стојић;СКЦ Београд, 1998. 5. Харвуд Р. Историја позоришта, <i>Clio</i>, Београд 1998. 6. Еуђенио Б. и Саварезе Н. Речник позоришне антропологије: Тајна уметност глумца, Факултет драмских уметности, Београд 1996. 7. Арнасон ХХ. Историја модерне уметности–сликарство, скулптура, архитектура, Београд 1975. 8. Богдановић К. и Бурић Б. Теорија форме, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1999. 9. Брук П. Празан простор. <i>Lapis</i>, Beograd 1995. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоријски део предавања/ групна настава, практична настава вежбе/ индивидуална настава која се реализује у ликовним и драмским радионицама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	30
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Основе психотерапије (Сер.опсхт.1.1.)			
Наставник: Ксенија Б. Колунџија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је стицање теоријских и практичних знања о основним принципима психотерапијског рада и главним психотерапијским правцима и моделима, као и упознавање са психолошким основама промене понашања.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да препознају и примене основне принципе индивидуалног и групног психотерапијског третмана, да препознају сличности и разлике главних психотерапијских праваца и модела, као и да препознају и примене специфичне принципе који се односе на мотивацију за променом понашања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање, развој и основни принципи и циљевни психотерапије - Ток психотерапијског третмана, основни принципи индивидуалне, групне и породичне психотерапије - Психоаналитичка и психодинамска психотерапија - Егзистенцијалистичка и клијентоцентрична психотерапија - Гешталт и експерименталне психотерапије - Трансакциона анализа - Бихејвиорална терапија - Когнитивна терапија и когнитивно-бихејвиорална психотерапија - Психодрама, телесна психотерапија и арт терапија - Системске терапије - Конструктивистичка и интегративна психотерапија - Социотерапија - Транстероијски модел промене - Мотивациони интервју - Истраживања у психотерапији <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе</i> Практичан део наставе биће фокусиран на: примену основних принципа групне и индивидуалне психотерапије, развој емпатије и саморефлектујућих потенцијала, примену основних и специфичних интервенција у оквиру различитих психотерапијских праваца, разумевање односа терапеут-пацијент, примену основних постулата транстероијског модела промене понашања			
Литература 1. Ерић ЈБ. Психотерапија. Нови Сад: Психополис институт, 2011. 2. Віго М, Вутолло В. Клиничка психологија. Нови Сад/Минхен: Футура, 2002. 3. Припремљен материјал са предавања Допунска литература 1. Prochaska J, Norcross J. Systems of Psychotherapy. Belmont: Thomson Books/Cole, 2007.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, групни рад, демонстрације, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Неурологија (Сер.неу.2.1.)			
Наставник: Ксенија Е. Божић, Чонгор Ј. Нађ, Петар Ј. Сланкаменац, Ивана К. Дивјак, Мирјана Н. Јовићевић, Марија Г. Жарков, Милан Б. Цвијановић, Тамара Ј. Раби Јикић, Марија Д. Семниц, Ксенија Е. Гебауер Букуров, Александар Ш. Копитовић, Светлана С. Симић, Бојана Д. Петровачки Дејановић, Светлана М. Ружичка Калоци, Александра Ј. Лучић Прокин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета На крају наставног процеса студент стиче знања о симптомима и знацима обољења одређених структура нервног система код деце и одраслих.			
Исход предмета Оспособити студента у клиничком препознавању неуролошких болести и стања која ометају децу и одрасле у моторном, креативно-интелектуалном и социјалном функционисању и доводе их у сталне или повремене дуготрајне или краткотрајне хоспитализације. Упознати студента са могућношћу и технологијом лечења неуролошких болести и стања. Студент треба да савлада технику неуролошке анамнезе, начин извођења неуролошког прегледа и тумачење добијених неуролошких тестова. Треба да спозна која су то неуролошка обољења и како она ометају децу и одрасле у моторном и когнитивном функционисању. Поред наведеног треба да зна које су основне методе дијагностике и третмана неуролошких болесника			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основни неурологије. Неуролошка семиотика. Функционална неуроанатомија мозга. 2. Семиотика оштећења великог мозга. Синдроми можданих режњева. Синдром фронталног режња. 3. Синдром темпоралног, паријеталног и окципиталног режња. 4. Неуролошке основе афазии, апраксија и агнозија. 5. Клинички знаци оштећења кранијалних нерава: оптичког, окуломоторних и тригеминалног. 6. Клинички знаци оштећења кранијалних нерава: фацијалиса, вестибулокохлеариса, глосифарингеуса, вагуса, акцесориуса и хипоглосуса. 7. Епилепсије (етиологија, класификација, клиничка слика, диференцијална дијагноза и терапија). 8. Инфективна обољења ЦНС-а и неуролошке компликације системских обољења. Тумори ЦНС-а и неуролошки аспекти. 9. трауме нервног система. 10. Цереброваскуларна обољења. Дегенеративне и хередодегенеративне болести. Деменције. 11. Симптоми и знаци оштећења екстрапирамидалног система. Паркинсонова болест и паркинсонизам. 12. Симптоми и знаци обољења малог мозга. Демијелинизационе болести. Мултипла склероза. 13. Неурологија развојног доба (моторни развој и семиотика оштећења моторике у развојном добу). Дечија церебрална парализа. Краноцеребралне малформације. 14. Клинички знаци оштећења кичмене мождине. Болестимоторног неурона. Полимијелитис. 15. Клинички знаци оштећења периферних живаца. Хередитарна, метаболичка и трауматска оштећења периферних живаца. 16. Болести неуромишићне спојнице и мишића. Прогресивне мишићне дистрофије и миотоније. <i>Myasthenia gravis</i> <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Неуролошка анамнеза. 2. Преглед кранијалних нерава (I-VI). 3. Преглед кранијалних нерава (VII-XII). 4. Преглед врата, горњих и доњих екстремитета, испитивање моторне функције, покретљивости, мишићне снаге и мишићног тонуса. 5. Испитивање сензибилитета. 6. Знаци и тестови при оштећењу екстрапирамидног система. 7. Испитивање функције малог мозга. 8. Испитивање виших кортикалних функција (говор, праксија, гнозија, лексија, калкулија). 9. Дијагностичке методе у неурологији. 10. Преглед болесника са мијастенијом гравис. 11. Неуролошки преглед детета. 12. Поремећај хода (диференцијална дијагноза поремећаја хода). 13. Главобоље. 14. Знаци и тестови за испитивање оштећења кичмене мождине. 15. Специфичности у дијагностици оштећења периферних нерава			
Литература ПРЕПОРУЧЕНА 1. Драган М. Павловић: Неурологија. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију; Орион арт, Београд 2012. 2. Костић В. Неурологија за студенте медицине. Медицински факултет у Београду, 2007. 3. Николић М. Пропедевтика и техника неуролошког прегледа. Медицинска књига, Београд-Загреб, 1989. ДОПУНСКА 1. de Groot J, Chusid JG. Корелативна неуроанатомија и функционална неурологија. Савремена администрација Београд, 1990. 2. Левић З. Основи савремене неурологије. Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2005. 3. Радојчић Б. Клиничка неурологија за студенте медицине. Медицинска књига Београд, 2003. 4. Радојчић Б. Неуролошки преглед и основи клиничке неурологије. Elit Medica, Београд, 2006.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе:	-
		Студијски истраживачки рад:	-
Метод извођења наставе: Теорија: предавања са мултимедијским приказима. Практична настава: вежбе, индивидуална казуистика, мултимедијски прикази неуролошке казуистике.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Психологија инвалидитета (Сер.лин.2.1.)			
Наставник: Тајана З. Крстић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са предметом психологије инвалидитета уопштено, као и са психолошким аспектима особа са различитим типовима инвалидитета.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о психолошким аспектима и карактеристикама особа са инвалидитетом и о когнитивном, емоционалном и социјалном развоју особа са различитим типовима инвалидитета. Студенти ће бити оспособљени да користе стечена знања током рада са особама са инвалидитетом, као и приликом тимског рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Психологија инвалидитета- предмет и дефиниција – Деца и млади са инвалидитетом- терминологија, преваленција – Потребе деце и омладине са инвалидитетом – Класификација деце са инвалидитетом – Личност особа са инвалидитетом као целовит систем – Општа обележја животне ситуације деце са инвалидитетом – Теоријски и методолошки проблеми психолошке процене деце са инвалидитетом – Карактеристике, развој и психолошка процена деце са менталном ретардацијом – Карактеристике, развој и психолошка процена деце са оштећењем слуха – Карактеристике, развој и психолошка процена деце са говорним поремећајима – Карактеристике, развој и психолошка процене деце са оштећењима вида (слепе и слабовиде деце) – Карактеристике, развој и психолошка процена деце са телесним инвалидитетом <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Концепцијске основе бриге о особама са инвалидитетом – Права деце са инвалидитетом – Примарне и секундарне последице инвалидитета за развој личности – Однос друштва према особама са инвалидитетом – Типичне емоционалне сметње и проблеми у социјалном развоју код деце са инвалидитетом – Динамика односа у породицама које имају дете са инвалидитетом – Образовање деце са инвалидитетом – Методе и технике психолошке процене деце са инвалидитетом – Понашање деце са инвалидитетом током психолошке процене – Психолошки налаз за децу са инвалидитетом			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Хрњица С. и сар. Ометено дете-увод у психологију ометених у развоју. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства 1991. <i>Допунска:</i> 1. Vash CL, Crewe NM. Психологија инвалидитета. Наклада Слап, Јастребарско 2010. 2. Шекспир Р. Психологија ометених у развоју. Нолит Београд 1979.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарске дискусије, групни рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност. Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Општа логопедија (Сер.лог.2.1.)			
Наставник: Надица Ђ. Јовановић Симић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са основним теоријским знањима из области комуникације и поремећаја комуникације.			
Исход предмета Да препознају поремећаје у развоју говорно-језичких способности, као и да стекну основна знања из патологије вербалне комуникације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Основе теорије логопедије – Теорије комуникације – Вербална комуникација: нивои и врсте – Систем средстава вербалне комуникације – Акт, процес и модел вербалне – Фактори развоја вербалне комуникације – Праћење развоја вербалне комуникације – Патологија вербалне комуникације: дефиниција, терминологија, класификација – Патологија вербалне комуникације код особа са типичним језичким развојем – Патологија вербалне комуникације код особа са менталном ретардацијом – Патологија вербалне комуникације код особа са оштећењем слуха – Патологија вербалне комуникације код слепих и слабовидих особа – Патологија вербалне комуникације код особа са моторичким поремећајима – Диференцијална дијагностика у логопедији – Логопедска превентива, дијагностика и третман <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Дијагностика и третман особа са менталном ретардацијом, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са менталном ретардацијом, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са менталном ретардацијом, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са оштећењем слуха, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са оштећењем слуха, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са оштећењем слуха, прикази случајева – Дијагностика и третман слепих и слабовидих особа, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са моторичким поремећајима, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са моторичким поремећајима, прикази случајева – Дијагностика и третман особа са моторичким поремећајима, прикази случајева – Дијагностика и третман говорно-језичких поремећаја код деце типичног развоја, прикази случајева – Дијагностика и третман говорно-језичких поремећаја код деце типичног развоја, прикази случајева – Диференцијална дијагностика вишеструке ометености, прикази случајева – Динамика индивидуалних третмана, прикази случајева – Групни третмани, прикази случајева			
Литература 1. Јовановић Симић Н, Славнић С. Атипичан језички развој, стр. 210, Друштво дефектолога Србије, Београд. 2009. 2. Јовановић-Симић Н, Славнић С. Практикум за развој језичких способности, Друштво дефектолога Србије, Биг, Београд, 2008. 3. Јовановић-Симић Н, Славнић С, Доброта Н. Практикум за развој аудитивне и визуелне перцепције, Друштво дефектолога Србије, Биг, Београд 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Теоријска настава, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	45
практична настава	5	усмени испт	
колоквијум-и	45	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Вештине комуницирања (Сер.ком.2.1.)			
Наставник: Војислава В. Бугарски Игњатовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4.			
Услов: -			
Циљ предмета: - упознавање студената са природом и структуром комуникације; - упознавање студента са карактеристикама здравствене комуникације (дијагностичке и терапијске); - упознавање студената са принципима асертивне комуникације; - оспособљавање студената за успостављање квалитетног контакта са различитим корисницима медицинских услуга; - савладавање комуникацијских вештина кроз тренинг и вежбе у оквиру комуникацијских радионица.			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент познаје и разуме структуру, улогу и значај примене вештина комуникације између здравствених радника, односно сарадника и различитих група корисника здравствених услуга. Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способен да -асертивно комуницира са различитим партнерима који се појављују у медицинском контексту (медицинско и немедицинско особље, пацијенти, породица пацијента...); организује и учествује у тимском раду; -примени вештине активног слушања и емпатије; самостално спроводи интервју са пацијентима и члановима породице пацијента; учествује у емоционалној припреми пацијента за различите медицинске интервенције; демонстрира вештине асертивне комуникације у ситуацијама преговора или решавања конфликта; - демонстрира вештине саопштавања лоших вести у различитим ситуацијама (комуникација са ожалостњенима, са родитељима оболеле деце и сл.); покаже вештину успостављања комуникације са корисницима медицинских услуга различитих старосних категорија (деца, одрасли); покаже вештину успостављања комуникације са корисницима медицинских услуга који имају различите врсте ограничених комуникацијских способности			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни елементи комуникације. Однос вербалне и невербалне комуникације. Природа здравствене комуникације. Шта је добра здравствена комуникација? Циљеви здравствене комуникације. Предуслови за успешну здравствену комуникацију. Дијагностичка и терапијска комуникација. Примена технике интервјуисања. Мотивисање пацијента за сарадњу са медицинским особљем. Основне комуникацијске вештине. Сложене комуникацијске вештине: емпатија, активно слушање, асертивност. Однос асертивног и агресивног понашања. Асертивна комуникација. Модели асертивног комуницирања. Комуникација са "тешким"саговорником. Комуникација у тиму. Решавање конфликта. Комуникација са корисницима медицинских услуга различитих животних доби. Комуникација са корисницима медицинских услуга са различитим врстама ограничења комуникацијских способности <i>Практична настава</i> Практичне вежбе – тренинг елемената комуникационог процеса, демонстрација вербалне и невербалне комуникације, вођење интервјуа, вежбе за асертивно, емпатичко понашање и активно слушање, примери решавања конфликтних ситуација у тиму, примери комуникације са особама различите старосне доби, примери комуникације са особама ограничених комуникацијских способности			
Литература 1. Лучанин Д, Деспот-Лучанин Ј. Комуникацијске вјештине у здравству. Наклада Слап, Загреб 2010. (одабрана поглавља) 2. Мандић Т. Комунологија: психологија комуникације (4. Изд). Клио, Београд 2003. 3. Розенберг М. Језик саосећања. Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2002.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	-		

Студијски програм/студијски програми: Специјална едукација и рехабилитација (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (први ниво)			
Назив предмета: Медицинска рехабилитација (Сер.мре.2.1)			
Наставник: Бранислав М. Бобић, Гордана В. Девичерски, Александра В. Миков, Ксенија М. Бошковић, Снежана Т. Томашевић-Тодоровић, Мирјана С. Савић, Чила А. Демеш-Дрљан, Кармела Д. Филиповић, Растислава О. Красник, Александар Љ. Кнежевић, Слободан П. Пантелинац			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознавање са новинама у медицинској рехабилитацији код болести које најчешће доводе до губитка функције. Упознавање са терапијским модалитетима и могућностима враћања пацијента у првобитно стање са медицинског, социјалног, психолошког и професионалног аспекта.			
Исход предмета: Стицање основних знања из медицинске рехабилитације у циљу њихове примене у превенцији, терапији и нези пацијената са инвалидитетом. Идентификовање оштећења која настају као последица обољења или повреда, у виду привременог или трајног анатомског, функционалног или психичког губитка. Препознавање поремећаја или смањења структуре или функције у појави инвалидности и хендикепа код деце и одраслих особа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Медицинска рехабилитација - место, улога и значај. Инвалидност и мере превенције. Основе физикалне медицине. Основе кинезитерапије и терапије радом. Основе електротерапије. Основе фото-термо-и хидротерапије, специфичности хабилитације и рехабилитације у дечјем узрасту (деформитети кичменог стуба, тортиколис), савремени аспекти терапије дечје церебралне парализе, основе медицинске рехабилитације после повреде локомоторног апарата, основе медицинске рехабилитације код пацијената са лезијом периферног моторног неурона, основе медицинске рехабилитације код пацијената са вертебралним синдромом, основе медицинске рехабилитације код пацијената са запаљенским и дегенеративним реуматизмом, основни принципи медицинске рехабилитације после ампутације екстремитета, основе медицинске рехабилитације код пацијената са хемиплегијом, о снове медицинске рехабилитације код пацијената са пареплегијом и квадриплегијом. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Упознавање са наставним базама у којима се одвија медицинска рехабилитација. Електротерапија, термо, фото и хидротерапија. Кинезитерапија. Основе дечје рехабилитације- деформитети кичменог стуба, тортиколис. Савремени аспекти терапије дечје церебралне парализе. Основе медицинске рехабилитације после повреде локомоторног апарата, основе медицинске рехабилитације код пацијената са лезијом периферног моторног неурона, основе медицинске рехабилитације код пацијената са вертебралним синдромом, основе медицинске рехабилитације код пацијената са запаљенским и дегенеративним реуматизмом, основни принципи медицинске рехабилитације после ампутације екстремитета, основе медицинске рехабилитације код пацијената са хемиплегијом, пареплегијом и квадриплегијом.			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Недвидек Б. Основи физикалне медицине и рехабилитације, треће издање. Медицински факултет Нови Сад, 1991. 2. Пилиповић Н, ур. Реуматологија. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000. 3. Савић К, Миков А. Рехабилитација деце і омладине. Нови Сад: Ортомедикс, 2007. 4. Шврака Е, Авдић Д, Хасанбеговић- Анић Е. Окупациона терапија. Универзитет у Сарајеву.Факултет здравствених студија. 2012. <i>Допунска:</i> 1. Зеџ Ж. Конфорти Н. Испитивање снаге мишића. Београд: Виша медицинска школа, 1990.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Вежбе, семинари, предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Породично саветовање (Сер.сав.2.1.)			
Наставник: Валентина Д. Шобот			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Овладавање базичним теоријским концептима из системске породичне терапије - Сагледавање породичне дисфункционалности у системском контексту - Упознавање са специфичним техникама интервенисања - Препознавање различитих облика дисфункционалности у породичном систему - Упознавање са моделима тимског и котерапијског рада - Упознавање са специфичностима породице детета са тешкоћама у развоју. - Упознавање са радом рехабилитатора у породици (од тренутка спознаје/дијагностике да је у породици дете ометено у развоју па надаље) - Упознавање са методама рехабилитаторског рада: саветовање, кућне технике вођења породице, вођење породице са дистанце, удружења родитеља итд. 			
Исход предмета			
<p>Овладавање базичним теоријским концептима из системске породичне терапије, техникама и вештинама неопходним за супортативни рад са породицама. Овладавање теоријским и практичним знањима о проблематици породице чији су чланови особа ометене у развоју. Стицање и развијање саветодавних практичних вештина у системском интервенисању. Развијање способности за системско разумевање породица и упознавање са основним интервенцијама системске саветодавне праксе.</p>			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Нормални процеси у породици, односи међу члановима породице, улога породице у социјализацији детета - Животни циклуси развоја породице, специфичности животних циклуса породице чији је члан особа ометена у развоју - Генограм - Први интервју и практични аспекти третмана породица - Рад рехабилитатора са породицом – успостављање адекватне релације, придруживање породици - Трансгенерацијски породични приступ - Структурални породични приступ - Стратешки породични приступ - Миланска школа системске породичне терапије 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад, Прикази случајева, Лични искуствени рад, Рад у великим и малим групама</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Стицање и развијање саветодавних практичних вештина у системском интервенисању (анализа протокола и приказ случаја) - Породица као систем - Функција симптома - Постављање циркуларних и рефлексивних питања - Концепт повратне спреге - Концепт животног циклуса породице - Придруживање породици - Конструкција и терапијска употреба генограма - Дијагностичка и терапијска употреба породичних кругова - Конструкција и тестирање хипотеза о функцији симптома у одржавању породичне хомеостазе - Парадоксалне интервенције - Специфичне интервенције у раду са породицама чији је члан особа ометена у развоју 			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Милојковић М, Српа Ј, Мићовић Р. Породична терапија. Центар за брак и породицу, Београд, 1997. 2. Asen E, Tomson P. Породична решења у пракси. УНИЦЕФ, Београд, 2001. 			
<i>Допунска</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Goldenberg I, Goldenberg H. Family Therapy. Brooks/Cole Publishing Company, California, 1990. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: групни интерактивни рад радионицарског типа; играње улога; пп презентације; приказ филмова из праксе; прикази случајева; лични искуствени рад; рад у великим и малим групама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	60
колоквијум-и	25	остало	
семинар-и	5		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Рана развојна хабилитација (Сер.ррх.2.1.)			
Наставник: Александра В. Миков, Чила А. Демеша Дрљан, Растислава О. Красник			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособљавање студената за евалуацију и праћење деце са ризичним развојем применом основних знања из области неуроразвојне хабилитације.			
Исход предмета: СТИЦАЊЕ основних знања о специфичности и значају ране развојне хабилитације. Оспособљавање студената за опсервацију деце са тешкоћама у развоју новорођеначког и одојчадског узраста, као и узраста малог детета и предшколског узраста. Примена стечених знања у тимском интердисциплинарном приступу у хабилитационом третману деце са ризичним развојем.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни принципи ране развојне хабилитације код деце са ризичним развојем. <i>Практична настава:</i> Практична примена стечених знања из области ране развојне хабилитације код деце са ризичним развојем.			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Савић К, Миков А. Рехабилитација деце и омладине. Нови Сад: Ортомедикс, 2007 2. Јовановић Л. Кинезитерапија у педијатрији. Београд: Виша медицинска школа, 2000. <i>Допунска:</i> 1. Миков А. (уредник): Савремени аспекти терапије церебралне парализе, Ветерник 2009. 2. Шврака Е, Авдић Д, Хасанбеговић Анић Е. Окупациона терапија. Универзитет у Сарајеву. Факултет здравствених студија 2012. 3. Радојчић Б. Клиничка неурологија. Медицинска књига 2003. 4. Шврака Е. Двије стране среће. Босанска ријеч, Тузла 2010. 5. Шврака Е, Авдић Д. Наша визија будућности. Савез удружења особа са церебралном парализом Босне и Херцеговине, Сарајево 2015			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања ,вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	60
практична настава	25	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност, Инклузивно образовање)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Поремећаји гласа (Сер.порг.2.1.)			
Наставник: Слободан М. Митровић, Рајко М. Јовић, Драган В. Данкуц, Љиљана М. Влашки, Зоран С. Комазец, Гордана М. Мумовић, Слободан Н. Савовић, Владимир Ј. Кљајић, Слободанка Н. Лемајић Комазец, Маја М. Буљчик-Чупић, Љиљана Д. Јованчевић, Данијела М. Драгичевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са основама поремећаја гласа, дијагностиком и терапијом поремећаја гласа. Студент ће бити оспособљен за препознавање поремећаја гласа, за спровођење елементарне дијагностике и терапије особа које имају поремећаја гласа са посебним освртом на патологију гласа у децем узрасту.			
Исход предмета Овладавање знањима из физиологије и патологије гласа, клиничких манифестација, дијагностике, планирања и спровођење терапије поремећаја гласа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у фонијатрију. Савремени аспекти поремећаја комуникације. Методе дијагностике у поремећаја гласа. Анатомија и физиологија органа и система фонације. Теорије о настанку гласа. Развој и старење гласа. Здрав и болестан глас. Патофизиологија поремећаја гласа. Класификација поремећаја гласа. Терапијски приступ у третману поремећаја гласа. Фонопедске методе. Хируршка, медикаментозна и физикална терапија поремећаја гласа. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Анамнеза у фонијатрији. Преглед пацијената са поремећајима гласа. Фонацијски аутоматизми. Аудиторни и визуелни <i>feedback</i> . Терапијске методе у фонијатрији. Успостављање гласа. Активација глотисног сфинктера. Респираторни тренинг. Аларинксна комуникација. Фонохируршке методе рехабилитације гласа. Терапија гласа и говора код хипоназалности и хиперназалности. Вокална педагогија. Сватодавни рад. Контрола пацијената.			
Литература 1. Јовић Р, Митровић С, Мумовић Г, Голубовић С. Медицинске основе поремећаја гласа и говора. Медицински факултет Нови Сад, 2014. 2. Јовић Р. и сарадници. Практикум из медицинских основа поремећаја гласа и говора. Медицински факултет Нови Сад, 2014. 3. Митровић МС. Етиологија, класификација и хируршка терапија дисфонија. Београд: Задужбина Андрејевић, 2005. 4. Мумовић Г. Конзервативни третман дисфонија. Медицински факултет Нови Сад 2004.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: ---	Студијски истраживачки рад: ---
Методе извођења наставе: Предавања, <i>power point</i> презентација, видео прикази, рад са пацијентима на спровођењу дијагностике и терапије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност, Инклузивно образовање, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Кинезиолошка анализа кретне активности (Сер.кин.2.1)			
Наставник: Дејан М. Мадих, Јелена М. Обрадовић, Борислав С. Обрадовић, Вишња Н. Ђорђић, Марко Д. Стојановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Одређивање структуре, карактера и специфичности кретне активности анализом модалитета антрополошких способности и карактеристика као од којих у највећој мери зависи успешност у различитим спортовима.			
Исход предмета Стицање способности да се анализом најразличитијих кретних активности специфичних за одређене спортове, истраже релације модалитета антрополошких способности и арактеристика од којих у највећој мери зависи такмичарска успешност. Стицање знања о могућности трансформације антрополошких димензија, како би се у различитим фаза планирања и програмирања тренажног процеса, позитивни аспекти поспешили, а негативни компензовали.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Истраживање димензија спортиста: анализа базичних антрополошких карактеристика спортиста, анализа специфичних способности и знања спортиста, регистрација и анализа показатеља такмичарске ефикасности. Хијерархијска структура фактора у спорту. Моделне карактеристике тренираности врхунских спортиста. Примери дијагностичких поступака у спорту. Истраживање карактеристика спортске активности: структурална, биомеханичка, информациона и функционална анализа спортске активности. Кинезиолошка анализа комплексних спортова. Кинезиолошка анализа конвенционално-естетских спортова. Кинезиолошка анализа полиструктуралних спортова. Селекција у спорту (прелиминарна, иницијална, основна и финална селекција). Избор селекцијских метода, начини обраде података. Монограм развоја резултата - елемент прогнозе и управљање тренингом. Основе теорије прогнозирања спортских достигнућа. Истраживање спортова и спортских достигнућа: анализа историјских карактеристика спорта, анализа трендова спортских резултата, анализа система регистровања и вредновања спортских достигнућа. Истраживања релација базичних специфичних и ситуацијских способности и знања спортиста и успешности у спорту (проблеми дефинисања предикторских скупова варијабли и једнодимензионалних и вишедимензионалних скупова критеријских варијабли).			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Истраживање димензија спортиста: анализа базичних антрополошких карактеристика спортиста, анализа специфичних способности и знања спортиста, регистрација и анализа показатеља такмичарске ефикасности. Кинезиолошка анализа комплексних спортова. Кинезиолошка анализа конвенционално-естетских спортова. Кинезиолошка анализа полиструктуралних спортова. Селекција у спорту (прелиминарна, иницијална, основна и финална селекција). Основе теорије прогнозирања спортских достигнућа.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Bangsbo J. Fitness training in football - a scientific approach. August Krogh Institute Copenhagen, 1994. 2. Čoh, M., Milanović, D., Kampmiller, T. Morphologic and Kinematic Characteristics of Elite Sprinters. Collegium Antropologicum 2001;25(2):605-610. 3. Мадих Д. Повезаност антрополошких димензија студената физичке културе са њиховом успешношћу вежбања на справама. Докторска дисертација. Факултет физичке културе Нови Сад 2000. 4. Милановић Д. Анализа ефеката тренинга врхунске кошаркашке момчади у припремном периоду. Кинезиологија 1985; 17(2):131-136. 5. Müller E, Zallinger G, Ludescher F. Science in elite sport. London: E&FN Spon 1999. 6. Бала Г. Фактори успешности у тенису. <i>Kinesis</i> , Нови Сад 1997. <i>Допунска -</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Неуропсихологија (Сер.нпси.2.1.)			
Наставник: Војислава В. Бугарски Игњатовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Анатомија; Физиологија			
Циљ предмета Упознавање студената са основним теоријским поставкама развојне и клиничке неуропсихологије			
Исход предмета Студенти ће стећи основна теоријска знања о развојној неуропсихологији, првенствено о вербалним и невербалним сметњама учења, као и о специфичним поремећајима из области клиничке неуропсихологије (афазације, агнозије, апраксије, акалкулације, аграфије, дисегзекутивни синдром, мнестички синдроми, поремећаји афекта и сл.) Студенти ће бити оспособљени да користе стечена теоријска знања у раду са децом и одраслима који имају различите врсте когнитивних оштећења различите етиологије			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Упознавање са историјским развојем неуропсихологије. – Подела неуропсихологије - експериментална, когнитивна и клиничка неуропсихологија. Методе. – Анатомија централног нервног система - топографска организација коре великог мозга, развој мозга – Развојна неуропсихологија –неуропсихолошки профили код развојне дисфазације, дислексије, развојне дискалкулације, развојне дисграфије, поремећаја пажње са хиперактивношћу, аутизма, менталне ретардације, тикова, поремећаја понашања – Педијатријска неуропсихологија –неуропсихолошке последице код дечије епилепсије, трауматских повреда главе, перинаталног можданог удара, хидроцефалуса, спине бифиде, феталног алкохолног синдрома, мале порођајне тежине.. – Клиничка неуропсихологија – клинички синдроми. Афазације. Аграфије. Акалкулације. Агнозије. Апраксије. Дисегзекутивни синдром. Мнестички поремећаји – амнезије, деменције. Поремећаји пажње. Неуропсихолошки поремећаји емоција. – Клиничка неуропсихолошка дијагностика. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Основни неуропсихолошки модели – Основни принципи функционалне организације мозга – Симптоми оштећења коре великог мозга – Развој неуропсихолошких функција код деце – Развојни неуропсихолошки поремећаји – вербалне и невербалне сметње учења – основне неуропсихолошке карактеристике и процена - развојна дисфазација, дисграфија, дискалкулација, дислексија, поремећај пажње, аутизам, ментална заосталост, тикови, поремећаји понашања – Педијатријска неуропсихологија –неуропсихолошке последице код дечије епилепсије, трауматских повреда главе, перинаталног можданог удара, хидроцефалуса, спине бифиде, феталног алкохолног синдрома, мале порођајне тежине.. – Неуропсихолошка процена одређених клиничких неуропсихолошких синдрома - Афазације. Аграфије. Акалкулације. Агнозије. Апраксије. Дисегзекутивни синдром. Мнестички поремећаји, Поремећаји пажње, Неуропсихолошки поремећаји емоција. – Клиничка неуропсихолошка дијагностика.- демонстрација клиничке неуропсихолошке батерије, као и неуропсихолошког налаза и мишљења			
Литература 1. Крстић Н. Развојна неуропсихологија. Фаспер, Београд 2009. 2. Павловић Д. Неуропсихологија, бихевиорална неурологија и неуропсихијатрија. Београд: Орион Арт. 2012 (одабрана поглавља) 3. Yeats KO, Ris MD, Taylor HG, Pennington BF. Pediatric neuropsychology - Research, Theory and Practice. Guilford Press New York, 2010. (одабрана поглавља – обезбеђен превод материјала) 4. Оцић Г. Клиничка неуропсихологија. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд 1998. (одабрана поглавља) 5. Lezak M. Neuropsychological assessment. Oxford University Press New York, 1995. (одабрана поглавља)			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Процена у специјалној едукацији и рехабилитацији (Сер.про.2.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да студент овлада знањима и разуме сврху и циљ процене у специјалној едукацији и рехабилитацији ради добијања комплетне слике о личности особе ради планирања даљих поступака и активности. Студент ће се упознати са дијагностичким поступком, основним техникама процене и коришћењем инструмената за процену. Циљ је да се студенти оспособе за доношење одлуке о примени адекватних техника процене, за анализу и интерпретацију добијених података, њихову инеграцију и компарацију са очекиваним нормама и захтевима социјалне средине. Студент ће се упознати са тимским радом у поступку процене.			
Исход предмета Студент ће стећи знања о техникама и методама које се користе у оквиру процене у специјалној едукацији и рехабилитацији, као и о специфичностима у поступку процене. Усвојиће стручну терминологију, стећи ће знања о начину интерпретације добијених података у оквиру процене у циљу планирања дањег рада и сарадње са осталим члановима тим. Стећи ће знања о могућим грешкама у процесу процене и начину како их избећи. Студент ће бити оспособљен за правилан одабир и примену инструмената за процену, анализу и интерпретацију добијених резултата и планирање даљих поступака у раду у складу са добијеним резултатима. Студент ће овладати правилима тимског рада у поступку процене.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у процену - дефиниције, историјске перспективе, сврха, модели и начела. Процес процене: начини процене, основне технике, кораци у процени. Врсте тестова и одабир, формалне и/ или неформалне технике процене, технике прикупљања података, квантификација података, документација. Основни статистички концепти, Опсервација и анамнеза у специјалној едукацији и рехабилитацији; Рана процена у детињству, Процена организованости психомоторике; праксичке и гностичке организованости; Процена прагностичке организованости; латерализованост тела и чула; Процена организованости говора; Организованост сазнајних функција; Понашање и његова процена; Процена читања, писања и рачунања; Значај и улога родитеља у процесу процене и доношења одлуке, Могуће грешке при процењивању и њихова корекција; Интерпретација резултата процене. Циљ, специфичности, могућности и место процене у специјалној едукацији и рехабилитацији и у мултидисциплинарном тиму <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и садрже: инструменте индивидуалне процене; индивидуалну процену способности, израда протокола, анализу и интерпретацију добијених података и писање налаза и мишљења. Процена психомоторике горњих и доњих екстремитета као и тела у целини, процена перцептивно моторичких вештина. Процена доминантне латерализованости доњих и горњих екстремитета, вида и слуха те употребне латерализованости горњих екстремитета. Процена праксичке и гностичке организованости. Процена графомоторног изражавања и рукописа. Процена развоја сазнајних способности у односу на узраст детета. Процена организованости говора. Процена понашања у породици и школи.			
Литература 1. Ћордић А, Бојанин С. Општа дефектолошка дијагностика. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2011. 2. Повше-Ивкић В, Говедарица Т. Практикум опште дефектолошке дијагностике. Институт за ментално здравље, Београд.2000. 3. McLoughlin J, Lewis RB. Assessing students with special needs. Pearson, NY 2007. 4. Pierangelo R, Guilani G. Understanding assessment in the special education process. Corwin Press 2012. 5. Lewis V. Development and Disability. John Wiley&Sons NY, 2003. 6. Bolton B. (editor). Special Education and rehabilitation Testing: Curent practices and test reviews, Pro-Ed, 2002.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије - студије првог степена			
Назив предмета: Психопатологија детињства и младости (Сер.пдм.2.1.)			
Наставник: Светлана М. Ивановић Ковачевић, Валентина Д. Шобот, Ксенија Б. Колунџија			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Психологија развојног доба (за полагање испита)			
Циљ предмета Студент се оспособљава да препознаје одступања у психичком функционисању деце и младих и усваја основна знања психопатолошке феноменологије у развојном добу. Упознаје се са главним психијатријским поремећајима и болестима у развојном добу. Усваја знања о диференцијалној дијагнози најчесталијих психијатријских поремећаја у развојном добу.			
Исход предмета Основе поремећаја психичких функција у детињству и младости. Интеграција основних знања о психопатолошким феноменима у препознавању, дијагностичком алгоритму и диференцијалној дијагнози менталних поремећаја детињства и младости.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Увод у развојну психопатологију - Дефиниција и историјат развојне психопатологије - Однос са дечијом и адолесцентном психијатријом, психологијом и другим дисциплинама - Разликовање нормалног и патолошког у развојном добу – специфичности у односу на критеријуме процене код одраслих особа, увременост развоја психичких функција, нормалност развојне неусклађености, индивидуалност развојних потенцијала - Поремећаји свести и психомоторике у развојном добу - Поремећаји опажања и пажње у развојном добу - Поремећаји памћења и интелигенције у развојном добу - Развојне последице менталне недовољне развијености - Поремећаји мишљења у развојном добу - Поремећаји афекта и воље у развојном добу - Поремећаји доживљавања властите личности у развојном добу - Главни психијатријски поремећаји дечијег доба у развојном добу - Основе, историјски развој и специфичности психодијагностике у развојном добу - Терапијски приступи у раду са децом и младима - Евалуација терапијских приступа у развојном добу <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Интервју са родитељима и дететом. - Примена тестова психомоторног развоја и интелигенције, процена органицитета и когнитивних функција, процена развоја личности, упитници и пројективне технике личности у развојном добу, процена породичног функционисања- анализа клиничког материјала, задавање упитника и тестова, студије случаја - Упознавање са основним техникама когнитивне, бихејвиоралне и породичне терапије- студије случаја 			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бојанин С, Поповић-Деушић С. Психијатрија развојног доба. Институт за ментално здравље Београд, 2012. 2. Недић, А, Живановић О. (уреднице). Психијатрија. Медицински факултет Нови Сад, 2009. <i>Допунска</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wenig С. Развојна психопатологија и психијатрија од дојеначке доби до адолесценције. Наклада Слалп Загреб 2003. (одабрана поглавља) 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава: презентације, интерактивни рад, интервјуи, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Когнитивни развој са принципима учења (Сер.ког.2.1.)			
Наставник: Татјана М. Тубић, Нина Р. Бркић Јовановић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из наставног предмета Когнитивни развој са принципима учења су: <ul style="list-style-type: none"> - разумевање значаја примене психолошких знања о развоју и учењу у школском раду; - упознавање студената са факторима успешног учења, односно школског постигнућа; - усвајање основних принципа конструкције и коришћења неких једноставних метода и техника којима се психологија служи, а погодне су за примену у школској пракси; - оспособљавање за самостално решавање конкретних проблема у школи. 			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент покаже адекватно познавање и разумевање како саме природе и значаја процеса развоја и учења, тако и фактора (когнитивне, мотивационе, емоционалне, конативне и социјалне природе) од којих учење и школско постигнуће зависе. Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да <ul style="list-style-type: none"> - разуме јединство личности и прожимање психичких процеса и психичких особина; - самостално конструише једноставнији мерни инструмент, на пример, упитник или скалу процене, за потребе непосредног рада са децом; - разуме међузависност развоја и учења, као и њихов начин манифестовања у школском раду и утицај на школско постигнуће. 			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Одређење учења, сазревања и развоја, њихова примена у настави. Класификације облика учења. Значај повратне информације у школском раду. Теорије развоја и учења. Учење као процес. - Когниција: развој и учење. Способности за учење. Интелигенција. Когнитивни стил. Стваралачке способности. - Мотивација: развој и учење. Мотив за постигнућем. Ниво аспирације. Мотив радозналости. Унутрашњи и спољашњи мотиви. Подстицаји за учење: сарадња и такмичење, награда и казна, итд. Теоријске оријентације у објашњењу мотивације. - Емоције: развој и учење. Тачност у процењивању емоција на основу фацијалне експресије, положаја тела, боје гласа, итд. Пријатност, непријатност и став према учењу. Интересовања. Професионална интересовања. - Социјални-психолошки фактори: развој и учење. Интеракција међу ученицима. Интеракција наставника и ученика. Типологије наставника. Породица као социјално-психолошки фактор успешности. Васпитни ставови и димензије васпитања. - Организација учења и наставе. Методе успешног учења. Учење распоређено на време и временски усредсређено учење. Глобална и партитивна метода. Активно учење. Психолошке основе наставе. Индивидуалне разлике међу ученицима. Психолошке разлике међу половима. Диференцирана и индивидуализована настава. - Ученици са сметњама у развоју и учењу / Даровити ученици. Тешкоће у учењу код деце чији је општи интелектуални развој нормалан. Откривање ученика са сметњама у учењу. Карактеристике даровитих ученика. Могућности откривања даровитих ученика. Нивои испољавања даровитости. Врсте даровитости. Развијање даровитости у школи и ван ње. - Вредновање ефеката учења и наставе. Дефинисање основних појмова мерења успеха у учењу. Оцењивање као мерење. Фактори који утичу на субјективност оцењивања. Различити начини испитивања и оцењивања знања. Врсте тестова знања. Израда и типови задатака у тестовима знања. Вредновање рада наставника: самооцењивање рада наставника; снимање рада наставника коришћењем аудиовизуелних средстава; дискусија међу наставницима о проблемима везаних за извођење наставе; оцењивање рада наставника од стране ученика. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Познавање индивидуалних својстава ученика као основа учења и поучавања. - Упитник о начинима учења. - Когнитивни фактори учења и школског постигнућа. Како упознати когнитивно функционисање ученика? Таксономија когнитивног функционисања. - Могућности развијања стваралачких способности у школском раду. - Емоционални фактори учења и школског постигнућа. Како упознати афективно функционисање ученика? Таксономија афективног функционисања. - Мотивациони фактори учења и школског постигнућа. Развијање унутрашње мотивације кроз наставни рад. Примена спољашњих мотива или подстицаја у наставном раду. - Улога повратне информације у процесу учења. - Социјално-психолошки фактори учења и школског постигнућа. Социометријски тест. - Конструкција скале ставова ученика према школи или учитељу. - Евалуација ефеката учења и наставе. Конструкција теста знања. - Оцењивање рада наставника. 			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђурић Ђ. Психологија и образовање. Сомбор: Учитељски факултет, 2001. 2. Тубић Т. Од ученика до учења. Сомбор: Учитељски факултет, 2005. 3. Вучић Ј. Педагошка психологија. Београд: Центар за примењену психологију, 2004. 4. Гргин Т. Школска докимологија. Јастребарско: Наклада Слал, 1994. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Соматопедија – Сер.ком.2.1.			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање знања о савременим холистичким, интердисциплинарним и трансдисциплинарним приступима у проучавању моторичких поремећаја тј. овладавање знањима и клиничким приступом у области превенције, детекције, дијагностике, рехабилитације као и могућношћу едукације особа са моторичким поремећајима (телесно инвалидне, хронично оболеле и вишеструко ометене) свих узраста.			
Исход предмета Познавање основних техника које се односе на детекцију, дијагностику, едукацију и рехабилитацију особа са моторичким поремећајима (телесно инвалидне, хронично оболеле и вишеструко ометене) свих узраста. Познавање развојних карактеристика и основна знања о одступањима у развојном добу. Овладавање методама рада и клиничким приступима у раду са особама са моторичким поремећајима и познавање метода професионалне оријентације ових особа. Способност самосталног осмишљавања, припрема и реализација активности из области превенције, детекције, дијагностике, рехабилитације и едукације особа са моторичким поремећајима. Учествовање у примени метода и техника рехабилитације, професионалне процене и поступку професионалне оријентације ових лица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>		Практична настава: <i>Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ul style="list-style-type: none"> – Теоријске основе дефектологије. – Биомеханички и физиолошких аспекти моторичких активности. – Организација психомоторике. – Неуроразвојни аспекти контроле моторике, моторичко учење. – Оштећења моторике, етиологија, локализација, класификације. – Дефинисање, етиологија и значај вишеструких тешкоћа код деце и одраслих. – Специфичности лица са моторичким поремећајима и вишеструким тешкоћама у односу на рани развој, развој моторике, когнитивни, емоционално-социјални и развој комуникације. – Развој и функције горњих екстремитета. – Анализа активности и покрета сегмената у активностима свакодневног живота код особа са моторичким поремећајима. – Васпитање и образовање лица са моторичким поремећајима. – Основни принципи соматопедског третмана. – Метод соматопедске рехабилитације. 		<ul style="list-style-type: none"> – Радна рехабилитација особа са моторичким поремећајима. – Моторички поремећаји и вишеструка ометеност-прикази и анализа. – Упознавање студената са способностима и специфичностима развоја деце и омладине са моторичким поремећајима. – Примена норми моторног понашања према Гезелу. – Анализа покрета сегмената у активностима дневног живота и тестови за процену активности свакодневног живота Основни принципи рада са особама са моторичким поремећајима. – Упознавање са начином употребе и примена инструмената за процену статуса особа са моторичким поремећајима (MACS, GMFCS, ...) – Моторна стимулација. – Фоностимулација и фотостимулација. – Вербална стимулација. Стимулација гностичких функција – Релаксација и мотивација. – Упознавање студената са процесом радне рехабилитацијом особа са моторичким поремећајима. 	
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Стошљевећ Ј, Рапаић Д, Стошљевећ М, Николић С. Соматопедија. Научна књига Београд, 1997. 2. Стошљевећ М. Основни специјалне едукације и рехабилитације особа са моторичким поремећајима. Универзитет у Београду Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2015. 3. Недовић Г, Рапаић Д, Одовић Г, Поттић С, Милићевић, М. Социјална партиципација особа са инвалидитетом. Друштво дефектолога Србије Београд 2012. 4. Рапаић Д, Недовић Г. Церебрална парализа: праксицке и когнитивне функције. Универзитет у Београду Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД 2011. 5. Haskell SH, Barrett E. The education of children with motor and neurological disabilities. Nichols Publishing 1989. 6. Стошљевећ Ј, Стошљевећ М, Одовић Г. Процена способности особа са моторичким поремећајима – Практикум. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Београд. 2006. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност и Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Стручна пракса (Сер.стрп.)				
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Шпела С. Голубовић, Татјана З. Крстић				
Број ЕСПБ: 8 (2+2+2+2)				
Услов: Одслушани предмети из године у којој се реализује пракса.				
Циљ Стицање практичних искустава на основу теоријских знања. Развијање и примена техника и вештина из области специјалне едукације и рехабилитације. Упознавање са организационом структуром установа у којима се обавља пракса, стандардима квалитета рада, моделима тимског рада, применом законских регулатива у пракси.				
Исходи Примена и провера академско- теоријских и методичких знања у реалним околностима; Стицање искуства у раду са особама са сметњама у развоју/ инвалидитетом и препознавање своје улоге у раду; Развијање самопоуздања у стечена знања и вештине из области специјалне едукације и рехабилитације; Усвојеност знања о организационој структури, протоколима и процесу рада у установама.				
Садржај стручне праксе Стручна пракса се изводи у здравственим, образовним и институцијама социјалне заштите под супервизијом и самостално. Посматрање и праћење рада стручњака у различитим окружењима. Извођење активности уз помоћ супервизора. Евалуација рада од стране супервизора и самоевалуација.				
Литература <i>Обавезна:</i> <i>Допунска:</i>				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе: 120	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења Практични рад, посматрање, супервизија, анализе студије случаја, вођење дневника праксе и каталог вештина.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Хипотерапија (Сер.хипо.2.1.)			
Наставник: Александра В. Миков, Јелена Станић, Војислава В. Бугарски-Игњатовић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета: Циљ предмета је да се студенти упознају са основним карактеристикама хипотерапије и могућностима примене ове терапије у третману особа са вишеструком ометеношћу, али и другим стањима и обољењима.			
Исход предмета: Стицање базичних знања из области терапијског јахања и хипотерапије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основе терапијског јахања и хипотерапије, начела примене и рехабилитације пацијената са вишеструком ометеношћу. <i>Практична настава:</i> Практична примена знања из области терапијског јахања и хипотерапије у рехабилитацији пацијената са вишеструком ометеношћу.			
Литература 1. Миков А. Мултидисциплинарни приступ хабилитацији и рехабилитацији особа са инвалидитетом кроз програм терапијског јахања. Едукативни семинар, Центар за континуирану едукацију у здравству, Медицински факултет Нови Сад, 2008. 2. Савић К, Миков А. Рехабилитација деце и омладине. Ортомедикс, Нови Сад 2007. 3. Терапијско јахање - могућности и изазови. Зборник радова са округлог стола Дома за децу и омладину ометену у развоју, Ветерник, 2007. 4. Миков А. Вишеструка ометеност. Едукативни семинар, Центар за континуирану едукацију у здравству, Медицински факултет Нови Сад, 2007.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања ,вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Култура једнакости и партнерски односи (Сер.култ. 2.1.)			
Наставник: Јасмина Б. Карић			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљ овог предмета је увођење студената у теорију и праксу ради јачања партнерских односа породице, школе и друштвене заједнице кроз културу једнакости и доступности			
Исход предмета Студенти треба да се оспособе да заснују професионалне односе са породицама који су смислени, продуктивни и кооперативни. Партнерски односи су значајни ради усклађивања постигнућа детета са његовим реалним способностима. Кроз културу једнакости обезбеђује се једнака доступност свима			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата садржаје подељене на теорију и праксу релевантну за помагање родитељима и другим члановима породице да раде са својим дететом. Опште теоријске принципе и процедуре колаборативног партнерства између породица, професионалаца и друштвене заједнице, елементи асертивне комуникације, информације о ресурсима у заједници, специфичне технике обуке за породице, као и способности да породице буду упућене на одговарајуће службе, права родитеља и њихове деце. Упознавање особа са инвалидитетом, упознавање са законом о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом, коришћење асистивних технологија, приступачна окружења, отварање према особама са инвалидитетом и партнерства, запошљавање на свим нивоима. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Примена стечених знања у пракси.			
Литература 1. Дејвис Х. Саветовање родитеља хронично оболеле или деце ометене у развоју, Институт за ментално здравље, Београд, 1995. 2. Хрњица С. Деца са посебним потребама у основној школи, Учитељски факултет, Београд 1997. 3. <i>British Council.</i> Култура једнакости. <i>Disability portofolio.</i> 4. Карић Ј. Родитељ као партнер у будућем систему образовања, Београдска дефектолошка школа, Београд, Друштво дефектолога Србије и Црне Горе 2003;1-2:215- 219. 5. Карић Ј. Ставови према укључивању деце са посебним потребама у редован систем образовања, Настава и васпитање, Београд, Педагошко друштво Србије 2004;1:142- 147 6. Карић Ј, Јовчић Љ. Партнерски однос родитељ-дете-локална заједница, I научни скуп Универзитета у Београду, Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију-Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији, Зборник радова 2007: 569-573.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност, Логопедија, Инклузивно образовање)			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Превенција поремећаја у понашању деце и адолесцената (Сер.прев.2.1.)			
Наставник: Валентина Ђ. Баић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:-			
Циљ предмета Основни циљ наставног предмета везан је за подручје превенције (теоријски и интервенцијски аспект) и то подручје превенције поремећаја психофизичког развоја деце као и превенције различитих облика поремећеног понашања деце или адолесцената и с тим у вези упознавање студената са аспектима превенције, стратегијама и програмима превенције, доменама превенције, научној евалуацији и етици у превенцијској пракси. У односу на нивое превенције (континуитет интервенција) научни интерес усмерен је на универзалну, селективну и индиковану превенцију.			
Исход предмета Након положеног наставног предмета студенти ће бити оспособљени да: – знају објаснити важност и полазишта научне утемељености превенцијских програма; – дефинишу, објасне и адекватно користе аспекте превенције; – овладају знањима о основним превенцијским стратегијама; – упознају се са различитим доменама превентивног деловања (појединац, родитељи/породица, школа, локална заједница) и специфичностима примене таквих превентивних програма у сврху планирања властите праксе; – употребе наведене компетенције у професионалном раду на подручју превенције.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Поремећаји у понашању; Поремећаји психофизичког развоја деце и поремећаји понашања. Нивои поремећаја у понашању (I ниво - недисциплина, нарушавање и непоштовање правила; II ниво – поремећаји у понашању без криминалне активности; III ниво – криминална активност/малолетничка делинквенција). 2. Одређење појма превенције; Уводно о превенцији поремећаја у понашању деце и адолесцената; Нивои превентивног деловања (примарна – универзална превенција, секундарна-селективна превенција и терцијарна- индикована превенција). 3. Модели превенције; Концепт ризичних и заштитних фактора; Концепт позитивног развоја; Модел развојних предности; Концепт отпорности и ризика; Промоција менталног здравља. 4. Приступи и програми превенције; Породица као фактор превенције поремећаја у понашању; Значај локалне заједнице у превенцији поремећаја у понашању; Саветодавни програми у локалној заједници; Полицијска превенција поремећаја у понашању; Ситуацијска превенција; Програм превенције и раних интервенција у школском окружењу; Здравство и локална заједница у превенцији поремећаја у понашању; Медији и поремећаји у понашању; 5. Третман деце и адолесцената са вишеструким развојним сметњама и поремећајима у понашању. <i>Практична настава:Вежбе</i> 1. Студенти ће током вежби бити укључени у различите интерактивне задатке усмерене на развијање критичког, стручног промишљања те разумевање, усвајање, препознавање и коришћење теоријских концепата превенције. 2. Као едукативни материјали бити ће кориштени различити извори: новински чланци, литература, видео материјали, стручни и научни радови. Методе рада ће укључивати дискусије, индивидуалне и групне задатке, презентације те анализе садржаја (видео и писаног материјала). 3. Предвиђен је и долазак госта предавача у једном од термина вежби. 4. Студентима ће током вежби бити презентоване и могућности психотерапијског рада код поремећаја у понашању.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Поповић-Ћитић, Б., Жунић-Павловић, В. Превенција преступништва деце и омладине. Београд: Министарство просвете и спорта РС и Педагошко друштво Србије, 2005. 2. Вуковић С. Превенција криминала. Земун: Криминалистичко полицијска академија 2010. 3. Милованчевић-Пејовић, М. Поремећај понашања деце и омладине-морални и психопатолошки фактори. Београд: Задужбина Андрејевић 2001. 4. Зборник радова Превенција и третман поремећаја у понашању. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Београд 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Рана интервенција у детињству (Сер.рид.3.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Да пружи општи оквир за разумевање ране интервенције у детињству, њену примену и ефекте које има као и за планирање наредних корака и поступака везаних за рану интервенцију. Упознавање са кључним елементима ране интервенције, теоријским приступима и моделима као и раним интервентним програмима.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о значају и важности ране интервенције у детињству, о значају идентификације индивидуалних потреба детета и његове породице. Овладаће знањима везаним за теоријске приступе у раној интервенцији, законским регулативама, постојећим интервентним програмима и сервисима за рану интервенцију. Студенти ће бити оспособљени да процени потребе детета и породице, одабере одговарајући интервентни програм. Оспособљен је за рад са породицом и сарадњу са другим члановима тима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање ране интервенције: шта, када, зашто и како. Историјски осврт на развој ране интервенције. Законске перспективе, Основни резултати примене ране интервенције (анализа искустава из других земаља, примери из праксе), Теоријски модели и принципи ране интервенције, Развојни интеграцијски програми ране интервенције, Тимски рад и тимови за спровођење ране интервенције, Сарадња са породицом, Улога породице, Службе ране интервенције. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практични део се реализује кроз вежбе које прате теоријски део наставе и кроз активно учествовање и самосталан рад студената. Анализа докумената везаних за законску регулативу, анализа искустава из других земаља кроз претраживање доступних извора литературе, Правила и неопходни елементи за извођење ране интервенције, Модели ране интервенције, индивидуални развојни програм и Рад са породицом.			
Литература 1. Андрејевић Д. Рана интервенција у Европи-трендови у 17 европских земаља. Задужбина Андрејевић, Београд 2005. 2. Пињатела Р, Јоковић Ореб И. Рана интервенција код дјече високоризичне за одступања у моторичком развоју. Хрватска ревија за рехабилитацијска истраживања 2010;46(1):80-102. 3. Ramey L, Ramey C, Lanzi R. Early Intervention- Background, Research findings and Future Directions. In: Jacobson JW, Mulick JA, Rojahn J (Editors). Handbook of Intellectual and Developmental Disabilities. Springer Science 2007. 4. Groark CJ, Eidelman SM. Early Childhood Intervention: Shaping the Future for Children with Special Needs and Their Families: Shaping the Future for Children with Special Needs and Their Families. ABC-CLIO 2011. 5. Pletcher CL, Younggren ON. The Early Intervention Workbook: Essential Practices for Quality Services. Paul H. Brookes Publishing Co. Baltimore, USA 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије - студије првог степена			
Назив предмета: Медицинске основе тифологије (Сер.тиф.3.1.)			
Наставник: Ана Ј. Орос			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Усвајање основних знања из подручија специјалне едукације и рехабилитације особа са оштећеним видом			
Исход предмета Да се савладају знања из етиологије слепила, феноменологије оштећења вида, функционисања особа са оштећеним видом, те да се овлада вештинама примене метода рехабилитације, едукације и за професионални рад са особама оштећеног вида.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомија и физиологија чула вида 2. Етиологија слепила и слабовидости 3. Савремено лечење и хирургија очних болести 4. Дефиниција, појам и предмет изучавања тифологије, повезаност са другим наукама 5. Положај особа са оштећењем вида кроз историју, развој образовања за слепе и слабовиде 6. Савремени концепт образовања деце са оштећењем вида 7. Развој писма за слепе 8. Хендикепирајући ефекат оштећења вида 9. Техничко дидактичке адаптације школског простора и наставних средстава за рад са децом оштећеног вида 10. Тестови и процедуре за процену визуелне перцепције, перцепције текста и слике слабовидих особа и студије посвећене овим питањима 11. Стратегије у постизању најотималнијих резултата 12. Компензација и теорије компензације 13. Тактилокинетичка перцепција 14. Самостално кретање и оријентација особа са оштећеним видом 15. Специфичности у когнитивном развоју и функционисању особа са оштећеним видом 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција и класификација слепоће и слабовидости 2. Детекција оштећења вида и дефектолошке дефиниције 3. Оштрина вида и централни вид 4. Видно поље и периферни вид 5. Обољења ретине-адаптације и стратегије у настави 6. Албинизам-карактеристике и стратегије у настави 7. Хипоплазија и атрофија оптичког нерва-карактеристике и стратегије у настави 8. Системи образовања за децу са оштећеним видом 9. Брајево писмо и машине за писање 10. Савремена тифлотехничка средства за слабовиде 11. Тест развоја визуелне перцепције 12. Тест за перцепцију слике и текста 13. Визелни тренинг-вежбе визуелног памћења и визуелне пројекције 14. Визуелни тренинг-вежбе за перцепцију облика и дискриминацију фигура 15. Визуелни тренинг-координација око-рука, визуелно упоређивање 			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дикић С. Тифологија. Идеапринт, Београд, 1997 2. Голубовић и сар. Офталмологија. Уџбеник за студенте медицине. Београд. Медицински факултет, 2010. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност, Инклузивно образовање, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Медицинске основе сурдологије (Сер.суп.3.1.)			
Наставник: Зоран С. Комазец, Рајко М. Јовић, Драган В. Данкуц, Љиљана М. Влашки, Слободан М. Митровић, Гордана М. Мумовић, Слободан Н. Савовић, Владимир Ј. Кљајић, Слободанка Н. Лемајић Комазец, Маја М. Буљчик-Чупић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Оспособљавање студента за разумевање феномена наглувости и глувоће, разумевање основних принципа акустике, психоакустике, физиологије и патологије слуха, као и клиничке манифестације наглувости/глувоће и упознавање студента са могућностима и техникама лечења ових болести.			
Исход предмета Развијање знања о основама акустике и психоакустике, анатомији, патологији, патофизиологији, основама дијагностике слушног оштећења, као и медицинској рехабилитацији особа са оштећењем слуха свих животних доби. Разумевање развоја говора у односу на степен оштећења слуха и модалтета амплификације. Утицај слушног оштећења на сазнајни, социјални и моторни развој. Поред елемента физичке и физиолошке акустике, студенти ће детаљно упознати електро-акустичке претвараче. Студенти ће бити оспособљен за препознавање клиничких манифестација наглувости/глувоће, извођење основних дијагностичких процедура у аудиологији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1.Област сурдологије. Дефиниција и историјат. 2,3. Основи акустике – осцилације и вибрације. 4,5,6. Природа звука – механички таласи, звук, брзина звука, таласна дужина, однос између звучног интензитета и притиска. 7,8,9. Пропагација звука – апсорпција, рефлексација, рефракција, реверберација и ехо, дифракција звука, Доплеров ефекат. Акустички филтери. Акустичка анализа говора. 10,11. Децибел (SPL, HL, SL). Аудиометријски формулар. 12. Клиничка анатомија ува. 13. Физиологија спољашњег и средњег ува. 14,15. Физиологија кохлеје. Нелинераност унутрашњег ува. Рекрутман. 16,17. Аферентни и еферентни слушни путеви. Централно процесуирање звука. 18. Слушање коштаном путем. 19,20. Праг слуха и тонална аудиометрија. 21. Гласноћа. Изофоне линије. Сон. 22. Тонска висина. 23. Диференцијални праг. 24. Маскирање. 25. Бинаурално слушање. 26. Локализација извора звука у простору. 27. Етиологија наглувости/глувоће. 28. Семиотика обољења слуха. 29. Класификација наглувости. 30. Дијагностика слуха акуметријским методама. 31. Тонална и говорна аудиометрија. 32,33. Објективне аудиолошке методе (тимпанометрија, отоакустичке емисије, аудитивни евоцирани потенцијали). 34. Развој говора код наглувог/глувог детета. 35. Карактеристике говора глувих и наглувих. 36. Превенција наглувости. 37. Слушна амплификација – процесуирање аудио сигнала. 38. Електроакустичке направе – микрофони, слушалице, филтри, појачавачи. 39. Слушни апарати - грађа и подела. Одржавање слушних апарата. 40,41. Подешавање слушних апарата. 42,43. Кохлеарна имплантација. Подешавање говорног процесора. 44. БАХА. 45. Оштећење слуха и телесна инвалидност. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Увод у аудиологију и сурдологију. Акустика – осцилације, вибрације. Природа звука – механички таласи, звук, брзина звука, таласна дужина, однос између звучног интензитета и притиска. Пропагација звука – апсорпција, рефлексација, рефракција, реверберација и ехо, дифракција звука, Доплеров ефекат. Акустички филтери. Акустичка анализа говора. Децибел (SPL, HL, SL). Аудиометријски формулар. Акуметрија. Аудиометар. Тонална аудиометрија. Маскинг. Аудитивна перцепција гласова. Супралиминарна аудиометрија. Слух и говор код наглувог детета. Развој и разумевање говора у односу на степен оштећења слуха код особа са слушним апаратима и кохлеарним имплантима. Говорна аудиометрија. Објективне аудиометријске методе. Слушна амплификација. Врсте амплификације. Принципи подешавања слушног апарата и кохлеарног импланта.			
Литература 1. Бабић Б. Аудиологија и вестибулологија. ФАСПЕР. Београд, 2007 2. Комазец З. Аудиометријска мерења. Завршни рад из уже специјализације, Медицински факултет Нови Сад, 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, <i>power point</i> презентација, видео прикази			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	60
колоквијум-и	15	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Асистивне технологије (Сер.акт.3.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни/ изборни за логопедију			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних знања о асистивној технологији која се користи у циљу побољшања функционалних способности и квалитета живота код особа са различитим видом инвалидитета.			
Исход предмета Познавање асистивних технологија које се користе у различитим доменима (кретање, комуникација, образовање, активности свакодневног живота, радно и професионално усмеравање, спорт, рекреација..)као и у третману особа са инвалидитетом. Оспособљеност за процену, избор и апликацију одговарајуће асистивне технологије код особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање асистивних технологија. Теоријске основе, законска акта, Међународна класификација функционисања, онеспособљења и здравља (МКФ), теоријски модели примене. Подела асистивних технологија, карактеристике асистивних технологија. Асистивне технологије за особе са тешкоћама у писању; Асистивне технологије за особе оштећеног слуха; Асистивне технологије за особе оштећеног вида; Асистивне технологије за особе са моторичким поремећајима; Асистивне технологије за особе са когнитивним поремећајима; Асистивне технологије за особе са вишеструком ометеношћу механичког типа; Асистивне технологије у области комуникација; Асистивне технологије у области самопослуживања; Асистивне технологије у области кретања; Асистивне технологије за радно окупационе активности; Асистивне технологије за радно-професионалне активности.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Упознавање са асистивним технологијама у наставним базама факултета; Упознавање са асистивним технологијама за особе са тешкоћама у писању; Упознавање са асистивним технологијама за особе оштећеног слуха; Упознавање са асистивним технологијама за особе оштећеног вида; Упознавање са асистивним технологијама за особе са моторичким поремећајима; Упознавање са асистивним технологијама за особе са когнитивним поремећајима; Упознавање са асистивним технологијама у области комуникација; Упознавање са асистивним технологијама у области самопослуживања; Упознавање са асистивним технологијама у области кретања; Упознавање са асистивним технологијама за радно окупационе активности; Упознавање са асистивним технологијама за радно-професионалне активности. Презентације и видео прикази примене појединих асистивних технологија којима се демонстрирају кључни детаљи на предавању.			
Литература 1. Лазор М., Исаков М, Ивковић Н. Асистивна технологија у школи. ШОСО Милан Петровић, Нови Сад 2012. 2. Robitaille S. The illustrated guide to assistive technology and devices, Demos Medical Publishing, NY 2010. 3. Male M. Technology for Inclusion (3rd Ed.), Needham Heights, MA: Allyn & Bacon 1997. 4. Cook AM, Miller Polgar J. Essentials of Assistive Technologies. Mosby, NY 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Процена и корекција код особа са интелектуалним и моторичким сметњама (Сер.пким.3.1.)			
Наставник: Драгана С. Маџешић-Петровић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4.			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти оспособе за детекцију и процену различитих облика функционисања особа са моторичким и менталним сметњама, да овладају актуелним техникама за процену психомоторног развоја и инструментима за процену менталних и моторичких способности.			
Исход предмета Студенти ће умети да изаберу одговарајуће инструменте процене, да интерпретирају добијене резултате, да разумеју теоријске концепције на којима се заснива примена одређених инструмената процене и да разумеју механизме деловања клиничког третмана у циљу детекције и идентификације менталних и моторичких кашњења и сметњи. Студенти ће умети да примене технике процене за детекцију менталних и моторичких сметњи и да на основу добијених резултата планирају, спроведу и евалуирају одговарајуће облике клиничког третмана.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>		2. Скрининг fine и грубе моторике. 3. Одређивање моторичке старости. 4. Процена визуо-моторне контроле. 5. Израда сензорног профила. 6. Процена визуелне перцепције; технике за стимулацију визуелне перцепције. 7. Процена аудитивне перцепције; технике за стимулацију аудитивне перцепције. 8. Процена тактилне перцепције; технике за стимулацију тактилне перцепције. 9. Процена кинестетске перцепције; технике за стимулацију кинестетске перцепције. 10. Процена густативне перцепције; технике за стимулацију густативне перцепције. 11. Процена олфакторне перцепције; технике за стимулацију олфакторне перцепције. 12. Примена тестова за процену секвенцијалног процесирања. 13. Примена тестова за процену симултаног процесирања. 14. Примена тестова за процену способности планирања. 15. Атлантис и ребус тестови. 16. Процена знања. 17. Скале за процену адаптивног функционисања. 18. Планирање клиничког третмана. 19. Етапе реализације клиничког третмана. 20. Евалуација ефеката третмана и корекција постављених циљева.	
1. Циљ процене у специјалној рехабилитацији и едукацији. 2. Функционална евалуација психомоторног развоја у раном детињству 3. Рана детекција одступања у моторичком развоју 4. Моторичке сметње и поремећаји условљени примарним и секундарним оштећењима 5. Процена моторичких способности и идентификација одступања, технике и инструменти 6. Процена сензорног процесирања. 7. Секвенцијална обрада података. 8. Симултана обрада података. 9. Процена способности планирања. 10. Процена способности учења. 11. Процена знања. 12. Адаптивно понашање. 13. Корективни рад са ризико-децом. 14. Соматопедски третман.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
1. Коришћење инструмената за рану детекцију одступања у моторичком развоју.			
Литература			
1. Стошљевић Ј, Стошљевић М, Одовић Г. Процена способности особа са моторичким поремећајима. ЦИДД ФАСПЕР 2006. 2. Николић С., Илић-Стошовић Д, Илић С. Развојна процена и третман деце предшколског узраста. Практикум. 220 стр. Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију 2011. 3. Иланковић В, Николић С, Илић-Стошовић Д. Моторичке способности деце млађег школског узраста. У: Голубовић и сар. Сметње у развоју код деце млађег школског узраста. Дефектолошки факултет, Универзитет у Београду 2005:319-377. 4. Николић С. Сензорни и моторички развој. У: Бауцал (ур). Стандарди за развој и учење деце раних узраста у Србији. Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију 2012:67-79. 5. Буха Н, Глигоровић М. Повезаност радне меморије и интелектуалног функционисања код деце са лаком интелектуалном ометеношћу. Специјална едукација и рехабилитација 2011;11(1):21-38. 6. Илић С, Николић С. Нови поступци раног откривања развојних проблема и проблема понашања код деце. V Међународни научни скуп „Специјална едукација и рехабилитација – данас“. Зборник радова, Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд 2011:125 -130. 7. Маџешић-Петровић Д. Методски приступи рехабилитацији особа са тешкоћама у менталном функционисању. Универзитет у Београду. Факултет за специјалну рехабилитацију и едукацију 2014.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
активност у току предавања		5	писмени испит
практична настава		5	усмени испит
колоквијум-и		40
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методика рада са вишеструко ометеном децом (Сер.мвод.3.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање са карактеристикама развоја и функционисања деце са вишеструком ометеношћу која захтевају специфичне стратегије и методичко-дидактичке приступе у васпитно-образовном раду како би олакшали и унапредили процес стицања знања, вештина и навика. Упознавање са организовањем активности према васпитним областима, структурирања васпитно-образовних садржаја и активности према аспектима развоја и према психофизичким способностима васпитне групе.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о карактеристика и специфичностима у развоју деце са вишеструком ометеношћу. Овладаће методама и техникама рада у циљу развијања појединих способности код детета. Стећи ће знања о адаптацијама и модификацијама неопходним у раду и примени различитих стратегија у организовању различитих активности и садржаја према различитим областима. Студенти ће бити оспособљени за самостално осмишљавање, припрему и реализацију активности у области подстицања, развијања и очувања способности и функција детета као и за укључивање детета у вршњачку групу, рад са родитељима и сарадњу са другим члановима тима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријске основе: Дефинисање вишеструке ометености, етиологија; Карактеристике деце са вишеструком ометеношћу; Историјски осврт на васпитање вишеструко ометене деце, Појам и предмет методике предшколског рада са вишеструко ометеном децом; Циљ и значај васпитања и образовања ове деце; Начела у раду; Организација васпитања и образовања вишеструко ометене деце предшколског узраста. Опште стратегије у подучавању и додатни нивои подршке у раду са децом са сметњама у развоју; Значај игре и укључивање детета у игру. Основни аспекти развоја: Моторика, Перцепција, Сензорна обрада, Развој говора и комуникације, Когнитивни развој, Социо-емоционални развој; Структурирање активности према аспектима развоја; Структурирање активности према васпитним областима, Структурирање активности према психофизичким способностима васпитне групе. Рад са родитељима. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична реализација изводи са кроз вежбе и самосталну активност студената. Организација предшколских установа, организација простора и средства за васпитно образовни рад, Адаптације и модификације, Активности деце и васпитача, Методе и материјал у реализацији програма за развијање почетних математичких појмова, Методе и материјал у реализацији области упознавања околине, Методе у раду на развоју говора и језика детета предшколског узраста, Дидактички материјал за развој говора и језика, Методе и материјал у развоју музичких способности, Методе и материјал у развоју ликовних способности, Методе физичког васпитања деце предшколског узраста, Изграђивања основа за свесност о простору и телу, Изграђивања основа за свесности о левој и десној страни, Изградња основа за развој фине моторне координације, Изградња основа за писање, Изградња основа за вештине облачења и бригу о себи, Сензорне стратегије, Моторно планирање, Постурална стабилност и равнотежа.			
Литература 1. Николић С. Методика васпитно-образовног рада са децом са моторичким поремећајима предшколског узраста. Друштво дефектолога Србије, Београд 2012. 2. Klein MD, Cook ER, Richardson-Gibbs A. Strategies for including children with special needs in early childhood settings. NY, Delmar 2001. 3. Sandall SR, Schwartz IS. Building Blocks, 2nd edition. Baltimore: Paul H. Brookes 2008. 4. Jenkinson J, Hyde T, Ahmad S. Building blocks for learning occupational therapy approaches: practical strategies for the inclusion of special needs in primary school. NY: Wiley Blackwell, 2008. 5. Orelove F, Sobsey R. Educating children with multiple disabilities: a transdisciplinary approach. Baltimore: Brookes Publishing, 1996.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 60	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе; Практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	60
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (Модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Обољења и оштећења локомоторног апарата (Сеп. лок. 3.1.)			
Наставник: Мирослав Ж. Миланков, Драган Д. Савић, Милан С. Станковић, Душан М. Марић, Ђорђе П. Гајдобрански, Зоран Д. Гојковић, Срђан С. Нинковић, Владимир В. Хархаји, Наташа Ј. Јањић, Предраг В. Рашовић, Радмила М. Матијевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Оспособљавање студената у клиничком препознавању болести и оштећења које имају хронични карактер и битно утичу на функционално стање које води у инвалидност или хендикеп. Упознавање студената са техникама лечења ових стања.			
Исход предмета Поседовање основних знања о анатомији и функцији локомоторног апарата, могућим дисфункцијама и повредама, као и дијагностичким и терапијским могућностима. Студент ће бити оспособљен за практичну примену процедура физикалне терапије, процену преосталих способности код особа са оштећењем локомоторног апарата и примену техника за оспособљавање одраслих пацијената и деце са оваквим оштећењима у оквиру медицинске рехабилитације.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - Ортопедија - историја. Преглед болесника. - Грађа и структура коштаног ткива малформације. - Општи поремећаји развоја скелета. - Конгениталне и развојне аномалије екстремитета. - Конгениталне и развојне аномалије кичменог стуба. - Поремећај развоја епифиза. Аномалије мишићног и везивног ткива. - Метаболичка обољења скелета. Ендокрини поремећаји. - Тумори и цисте костију. - Церебрална парализа. Полимијелитис. - Остеомијелитис. Туберкулоза костију и зглобова. - Реуматски и дегенеративни артритис. Хемофилија. - Ванзглобни реуматизам. - Повреде коштаног зглобног система. - Повреде кичме и повреде периферних нерава. - Ампутације екстремитета. Ортогичка средства. 		<ul style="list-style-type: none"> - Израда плана медицинске рехабилитације - Постављање задатка и циља рехабилитације - Практична примена процедура физикалне терапије - Процена преосталих способности код прелома костију локомоторног апарата - Психосоцијалне карактеристике онеспособљене особе - Медицинска рехабилитација код деце са болестима локомоторног система - Медицинска рехабилитација код старих особа са болестима локомоторног апарата - Анализа хода - Технике оспособљавања пацијента за ход - Примена ортотских и протетских средстава - Лечење компликација неоперативног третмана прелома костију - Лечење компликација оперативног третмана порелома костију - Сагледавање трајних последица и њихово лечење - Функционална и окупациона радна терапија - Обука хода уз помоћ транспортних помагала 	
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Миланков М, Савић Д, Илић Стошовић Д. Ортопедија за студенте специјалне рехабилитације и едукације. Медицински факултет Нови Сад, 2012.			
2. Недвидек Б. Основи физикалне медицине и рехабилитације, III издање. Медицински факултет Нови Сад, 1991.			
3. Пилиповић Н. (ур.). Реуматологија. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2000.			
4. Савић К, Миков А. Рехабилитација деце и омладине. Ортомедикс, Нови Сад 2007.			
<i>Допунска</i>			
1. Зеџ Ж. Конфорти Н. Испитивање снаге мишића. Виша медицинска школа Београд 1990.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Знаковни језик (Сер.зна.3.1.)			
Наставник: Љубица Исаковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљ наставе овог предмета је оспособљавање студената за базичну, почетну комуникацију са особама са оштећењем слуха и могућност примене стеченог знања у раду.			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент познаје, разуме и изводи почетни ниво знаковног језика и може да оствари комуникацију са особама са оштећењем слуха на њиховом примарном језику.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Комуникација особа са оштећењем слуха; Методе рада са особама са оштећењем слуха; Појам и значај знаковног језика у комуникацији особа са оштећењем слуха; Историјска перспектива знаковног језика; Порекло и развој знаковног језика; Класификација и карактеристике знаковног језика; Основне поставке и правила знаковног језика; Специфичности у обучавању знаковног језика; Утицај знаковног језика на психо- социјални развој детета са оштећењем слуха; Знаковни језик и ужа и шира друштвена средина; Употреба знаковног језика код особа са вишеструком ометеношћу; Лексика и знаковни језик; Граматика, синтакса и знаковни језик; Дактилологија. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична настава обухвата савладавање знакова, покрета и правила при комуникацији знаковним језиком кроз области: човек, породица, свакодневни живот, храна, школа, рад, време, култура, спорт, комуникација, медицина, свет. Савладавање знаковног језика са одвија кроз учење речи и фраза, и њихово коришћење у простим и простопрошитреним реченицама. Једноручна и дворучна прсна абечеда.			
Литература 1. Савић Љ. Приручник за преводиоце глувим лицима, Савез глувих и наглувих Југославије, Београд 1996. 2. Савић Љ. Невербална комуникација глувих и њена интерпретација, Централни одбор Савеза глувих и наглувих, Београд 2002. 3. Српски знаковни језик. Савез глувих и наглувих Србије, <i>CD-rom</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, рад у малим групама, радионичарски рад, интерактивна настава...			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Психотерапијски рад са особама са инвалидитетом (Сер.птр.3.1.)			
Наставник: Татјана З. Крстић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама психотерапијског и саветодавног рада са особама са инвалидитетом, које даље могу да продубљују кроз напредне курсеве.			
Исход предмета Очекује се да ће студенти усвојити основне појмове о психотерапијском раду са особама са инвалидитетом (деца, адолесценти и одрасли) из перспективе рзличитих психотерапијских модалитета. Студенти ће бити оспособљени да разликују технике различити психотерапијских модалитета које могу да се примене у раду са особама са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Психотерапија као метод мењања и лечења – Индивидуални психодинамички модалитети у третману особа са инвалидитетом – Групни модели психотерапије у третману особа са инвалидитетом – Бихејвиорална и когнитивна психотерапија у третману особа са инвалидитетом – Хуманистичке психотерапије у третману особа са инвалидитетом – Интегративне психотерапије у третману особа са инвалидитетом – Социотерапија у третману особа са инвалидитетом – Психотерапија деце и адолесцената са менталном ретардацијом – Психотерапија деце и адолесцената са оштећењима вида – Психотерапија деце и адолесцената са оштећењем слуха – Психотерапија деце и адолесцената са телесним инвалидитетом – Саветодавни и психотерапијски рад са родитељима деце са инвалидитетом – Етички принципи у психотерапији – Истраживања у психотерапији <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Утврђивање разлика између саветовања и психотерапије – Технике психодинамских модалитета – Технике породичне психотерапије – Технике трансакционе анализе – Технике интегративних психотерапија – Технике социотерапијских модела – Технике когнитивно-бихејвиоралне психотерапије – Реедукација психомоторике као психотерапијски метод у детињству – Примена релаксације у психотерапији деце – Индивидуални рад са родитељима деце са инвалидитетом – Групни рад са родитељима деце са инвалидитетом			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Ерић Љ. (Психотерапија. Психополис, Нови Сад 2011. 2. Тадић Н. и сар. Психоаналитичка психотерапија деце и младих. Научна књига Београд. 1992. (одабрана поглавља) 3. Дејвис Х. Саветовање родитеља хронично оболеле или деце ометене у развоју. Институт за ментално здравље Београд, 1995. <i>Допунска:</i> 1. Corey G. Теорија и пракса психолошког саветовања и психотерапије. Наклада Слап, Јастребарско 2004. 2. Vash CL, Crewe NM. Психологија инвалидитета (II део: Интервенције). Наклада Слап, Јастребарско 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, групни рад, прикази психотерапијских сеанси, играње улога, радионичарски рад, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
семинарски	20	

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Индивидуални образовни план (Сер.иоп.3.1.)			
Наставник: Александра Здравковић Ђурић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти оспособе за учешће у изради, праћењу, примени, евалуацији и ревизији индивидуалних образовних планова (ИОП).			
Исход предмета Студенти ће стећи знања везана за планирање, израду, реализацију, праћење, евалуацију и ревизију ИОП-а. Они ће познавати процедуре које претходе изради ИОП-а, механизме упућивања ученика на интересорну комисију као и начин њеног рада. Такође, студенти ће стећи вештине потребне за сарадњу са родитељима и другим члановима тима и елементарна знања везана за стратегије подучавања деце са сметњама у развоју у инклузивном окружењу. Студенти ће бити компетентни чланови тимова за израду ИОП-а, а уколико је потребно и предводити њихов рад. Исто тако, они ће бити у стању да пруже помоћ и савете у вези са овом материјом родитељима, наставницима и другим стручњацима укљученим у развој и реализацију ИОП-а.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. ИОП – општи појмови, принципи, сврха. 2. Остваривање права на ИОП. 3. Планирање и писање ИОП-а. 4. Врсте ИОП-а. 5. Садржај ИОП-а. 6. Писање педагошког профила. 7. Индивидуализовани начин рада. 8. Акомодације и модификације курикулума и наставе. 9. Кораци активности и циљеви ИОП-а. 10. Примена и праћење реализације ИОП-а. 11. Интересорна комисија – упућивање и начин рада. 12. Услуге - посредна и непосредна додатна образовна подршка. 13. Сарадња са родитељима при писању ИОП-а. 14. Стратегије за подучавање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом (АДХД, физички инвалидитет, оштећење слуха, оштећење вида). 15. Стратегије за подучавање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом (сметње из спектра аутизма, поремећај у понашању, специфичне тешкоће у учењу, интелектуална ометеност). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Упознавање са различитим формама ИОП-а 2. Упознавање са формом ИОП-а која ће бити коришћена у реализацији вежби 3. Анализа примера развијених педагошких профила 4. Анализа примера индивидуализованог начина рада 5. Анализа примера развијених корака активности и циљева ИОП-а 6. Анализа примера развијених ИОП-а 7. Припрема студената за одлазак у школе и установе (опхођење, особе с којима треба ступити у контакт, врсте информација које треба прибавити од особља школе или установе, инструменти који се могу применити) 8. Анализе ИОП-а које су развиле групе студената			
Литература 1. Мрше С, Јеротијевић М. Приручник за планирање и писање индивидуалног образовног плана, Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије 2012. 2. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику. Службени гласник РС 63, 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	поена
активност у току предавања		5	писмени испит 25
практична настава		10	усмени испит 30
колоквијум-и		30
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Аугментативна и алтернативна комуникација (Сер.аак.3.1.)			
Наставник: Миле Г. Вуковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са концептом аугментативне и алтернативне комуникације и могућностима њене примене у патологији вербалне комуникације.			
Исход предмета Студенти треба да добију основна знања као базу за практичну примену аугментативне и алтернативне комуникације у развоју и третману код особа са тешким поремећајима комуникације. Примена ААК као интервентне методе код особа код којих класичан логопедски третман није дао резултате.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Настанак и развој ААК - Модели комуникације - Таксономија у аугментативној и алтернативној комуникацији - Терминологија у аугментативној и алтернативној комуникацији - Символи у аугментативној и алтернативној комуникацији - Символички системи и стратегије селекције и преноса симбола - Символички системи и стратегије селекције и преноса симбола - Непотпомогнути комуникативни симболи - Непотпомогнути комуникативни симболи - Потпомогнути комуникативни симболи - Потпомогнути комуникативни симболи - Селекција симбола - Принципи и употреба технологије у аугментативној и алтернативној комуникацији - Тим за примену аугментативне и алтернативне комуникације - Могућности примене аугментативне и алтернативне комуникације у развоју комуникације, и поремећајима комуникације <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Уводне вежбе - опште напомене <ul style="list-style-type: none"> - Примена аугментативне и алтернативне комуникације кроз историју и данас, - Примена непотпомогнутих методе комуникације, прикази случајева - Примена непотпомогнутих методе комуникације - Гестовни говор, говор тела, дактилологија - Примена непотпомогнутих методе комуникације - Гестовни говор, говор тела, дактилологија - Примена непотпомогнутих методе комуникације- Гестуно и Тадома - Примена непотпомогнутих методе комуникације- Знаковни језик - Примена потпомогнутих методе комуникације, приказ случајева - Примена потпомогнутих метода комуникације - објекти, фотографије, цртежи - Примена потпомогнутих метода комуникације - Брајев систем - Примена потпомогнутих метода комуникације - Морзеов код - Примена ААК код особа са поремећајима различите етиологије, прикази случајева - Примена асистивне технологије у аугментативној и алтернативној комуникацији, прикази употребе - Примена једноставне (јефтине) технологије у ААК, прикази употребе - Примена високе (скупе) технологије у ААК, прикази употребе 			
Литература 1. Јовановић Н. Аугментативна и алтернативна комуникација – стратегије и принципи. Друштво дефектолога Србије, Београд 2007.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Теоријска настава, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методе и технике рада са особама са аутизмом (Сер.аут.3.1.)			
Наставник: Ненад П. Глумбић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Упознати студенте са базичним моделима третмана особа са аутизмом.			
Исход предмета Студент ће умети да објасни теоријске моделе на којима се заснивају поједини облици третмана; да наведе структуру базичних програма третмана и да стекне знања о начинима процене ефикасности одређених модела третмана. Студент ће моћи јасно да разликује третмане чија је ефикасност заснована на доказима од комплементарних третмана, да примењује базичне технике бихејвиоралних и развојно оријентисаних третмана, да родитељима деце са аутизмом и стручњацима других профила даје адекватне савете у погледу избора најадекватнијих модела рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дијагностички критеријуми за аутизам. 2. Диференцијална дијагноза аутизма и коморбидна стања. 3. Рана детекција аутизма. 4. Промене у клиничкој слици аутизма. 5. Рана интервенција у аутизму. 6. Интервенције чија је ефикасност заснована на доказима. 7. Рана интензивна бихејвиорална интервенција. 8. Савремени програми примењене бихејвиоралне анализе. 9. Развојно оријентисани приступи. 10. Еклектички (хибридни) приступи. 11. ТЕАССН приступ. 12. Фокусирани приступи. 13. Комплементарни третмани. 14. Пружање подршке у образовном сетингу. 15. Технике рада са одраслим особама са аутизмом. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Избор техника за рану детекцију и дијагностику аутизма. 2. Скале за процену тежине аутизма. 3. Избор референтног стандарда и одређивање психометријских карактеристика скале. 4. Подучавање дискриминативним наложима. 5. Позитивно и негативно поткрепљивање. 6. Мендинг. 7. Функционална анализа понашања. 8. Регулисање маладаптивног понашања. 9. Денвер модел. 10. Floog time. 11. Структурирање времена. 12. Организација материјала. 13. Методе подучавања. 14. PECS (The Picture Exchange Communication System). 15. Београдски интегративни метод.			
Литература 1. Бујас Петковић З, Фреу Шкрињар Ј. и сур. Поремећаји аутистичног спектра – значајке и едукацијско-рехабилитацијска подршка. Школска књига. Загреб 2010. 2. Глумбић Н. Одрасле особе са аутизмом. ЦИДД, ФАСПЕР. Београд 2009. 3. Глумбић Н, Бројчин Б, Ђорђевић М. Рана интервенција код деце с поремећајима аутистичког спектра, Специјална едукација и рехабилитација 2013;12(1):103-118. 4. Глумбић Н. Подударност инструменталне и клиничке дијагностике аутизма код пацијената са тежим облицима интелектуалне ометености, Београдска дефектолошка школа 2009;15(3):147-156.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: - -
Методе извођења наставе: Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	60
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: <u>Процена и корекција код особа са сензорним сметњама (Сер.пксс.3.1.)</u>			
Наставник: Зорица М. Савковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4.0			
Услов:			
Циљ предмета Циљ овог предмета је да студенте кроз теоријску и практичну наставу упозна са основним поремећајима рефракције ока као и њиховом корекцијом. Такође посебан аспект односи се на детаљно упознавање и клиничко одређивање величине и квалитета рефракционе аномалије било субјективно било објективно, јер на тај начин једино даје битне податке за квалитетну корекцију а познавање особина корекционог сочива омогућава најбољи избор и начин корекције па је замишљен тако да се кроз овај предмет усвоје сва правила преписивања наочара и контактних сочива. Правила дијагностиковања и корекције слуха.			
Исход предмета Стицање знања о визуелним и слушним оштећењима и могућностима њихове корекције. Процена оштећења вида; Процена оштећења слуха; Корекција оштећења вида; корекција оштећења слуха			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основи оптике, Оптички систем ока; Поремећаји провидности очних средина; Поремећаји проводљивости у видним путевима; Акомодација; Одређивање рефракције субјективним и објективним методама; Рефракционе аномалије (Хиперметропија, Миопија, Астигматизам); Корекција оштећења вида (наочаре, контактна сочива, оптичка помагала за субнормалан вид); Оштећења слуха; Процена нивоа оштећења слуха; Корекција оштећења слуха. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Одређивање оштрине вида; Скијаскопија; Рефрактометрија; Одређивање наочара; Одређивање контактних сочива; Корекција телескопским системима; Керекција визуелно оштећене деце; Испитивање видног пола, Испитивање колорног вида, Визуелна стимулација амблиопне деце, Корекција и рехабилитација поремећаја бинокуларног вида; Аудиометрија; Корекција слушно оштећене деце;			
Литература 1. Савковић З. Оптометрија. Фаспер, Београд, 2016. 2. Цветковић Д. и сарадници. Корекција рефракционих аномалија. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1995. 3. Савковић З, Станков Б. Дијагностички поступци и терапијске методе код стабизма и амблиопије. Центар Ревиде Београд, 2001. 4. Норден Ф. Амблиопија и страбизам. Немачка, 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, павер поинт презентација, видео прикази			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и		
семинар-и	30		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методе развијања моторичких способности (Сер.мот.3.1.)			
Наставник: Снежана Ј. Николић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Да кроз теоријске и практичне приказе упозна студенте са програмима за стимулацију и оптимализацију психомоторног развоја у раној дечјој доби, као и методама и техникама за корекцију моторичких сметњи и поремећаја.			
Исход предмета Познавање и усвајање метода развијања моторичких способности. Овладавање самосталном применом стимулативним, реедукативним и ауторизованим техникама за развој моторичких способности.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Третман сметњи у развоју: дефектолошке методе (стимулација, реедукација, компензација). Значај и принципи стимулативног програма. Рана интервенција. Програм оптимализације психомоторног развоја у раном детињству (приказ постојећих програма, избор и критеријуми примене). Когнитивне способности и њихов утицај на моторику (улаз - обрада - одговор). Реедукативни програми за развој моторичких способности. Рехабилитација, теоријски концепт и принципи. Ауторизоване методе и технике у корекцији моторичких поремећаја. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Прати програм предавања, применом стимулативних, реедукативних и ауторизованих програма за децу са моторичким сметњама и поремећајима, узроковани примарним и секундарним оштећењима моторике.			
Литература 1. Николић С, Илић-Стошовић Д, Илић С. Развојна процена и третман деце предшколског узраста. Практикум. 220 стр. Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2011. 2. Николић С, Симоновић С. Ефекти дефектолошког третмана на психомоторни развој деце са ризиком. <i>Acta medica semendrica</i> 2003;20:29-33. 3. Иланковић В, Николић С, Илић-Стошовић Д. Интегрална и интегративна рехабилитација као предуслов инклузивног образовања, у Радовановић (ед): У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси, стр. 565-589, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд 2008. 4. Nikolić S, Ilić-Stošović D, Ilić S. Early intervention in special education and rehabilitation. In Nedović et oll (ed): Special education and rehabilitation – science and/or practice. Society of Special Educators and Rehabilitators of Vojvodina, Novi Sad. 2010:195-226.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе предавања, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност и Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Стручна пракса (Сер.стрп.)				
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Шпела С. Голубовић, Татјана З. Крстић				
Број ЕСПБ: 8 (2+2+2+2)				
Услов: Одслушани предмети из године у којој се реализује пракса.				
Циљ Стицање практичних искустава на основу теоријских знања. Развијање и примена техника и вештина из области специјалне едукације и рехабилитације. Упознавање са организационом структуром установа у којима се обавља пракса, стандардима квалитета рада, моделима тимског рада, применом законских регулатива у пракси.				
Исходи Примена и провера академско- теоријских и методичких знања у реалним околностима; Стицање искуства у раду са особама са сметњама у развоју/ инвалидитетом и препознавање своје улоге у раду; Развијање самопоуздања у стечена знања и вештине из области специјалне едукације и рехабилитације; Усвојеност знања о организационој структури, протоколима и процесу рада у установама.				
Садржај стручне праксе Стручна пракса се изводи у здравственим, образовним и институцијама социјалне заштите под супервизијом и самостално. Посматрање и праћење рада стручњака у различитим окружењима. Извођење активности уз помоћ супервизора. Евалуација рада од стране супервизора и самоевалуација.				
Литература <i>Обавезна:</i> <i>Допунска:</i>				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе: 120	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења Практични рад, посматрање, супервизија, анализе студије случаја, вођење дневника праксе и каталог вештина.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Креативне радионице (Сер.крр.3.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Оновни циљеви предмета Креативне радионице су: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање студената са дефинисањем креативности и креативним мишљењем - упознавање студената са природом и структуром радионица - упознавање студената са основним склопом и динамиком рада у радионицама - упознавање студената са карактеристикама рада у радионици - упознавање студената са принципима рада у радионици - упознавање студената са техникама развијања креативности 			
Исход предмета Очекује се да након похађања овог предмета студент покаже адекватно познавање и разумевање организовања и извођења радионица у области специјалне едукације и рехабилитације. Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да: <ul style="list-style-type: none"> - организује радионицу и учествује у тимском раду - примени вештине развијања групне кохезивности, стварања позитивне климе и међусобног уважавања - кроз радионице подстиче развијање дивергентног изражавања у најширем смислу 			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Шта је креативност? Креативно мишљење. Основне претпоставке радионичарског поступка. Врсте радионица. Креативне радионице- драмске, ликовне, песничке, видео радионице. Едукативне радионице - когнитивне, превентивне, радионице за развијање социјалних вештина. Основне претпоставке радионичарског поступка – постављање конкретних структурисаних захтева и лично ангажовање учесника, изазивање доживљаја, уобличавање доживљаја, размена. Најчешћи облици групног рада и радионичарске технике. Технике за развијање креативности. Ефекти радионица и њихова евалуација. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична настава прати методске јединице теоријске наставе и организована је кроз: осмишљавање и извођење радионица, симултану индивидуалну активност, рад у групама, вођене фантазије, вежбе играња улога, показатељи промена и анализа ефеката рада у радионицама.			
Литература <i>Обавезна:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van Gundy AB. 101 Activities for Teaching Creativity and Problem Solving. Pfeiffer2004 2. Јанковић С., Ковач-Церовић Т. Основне претпоставке радионичарског поступка, у: Учионица добре воље, УНИЦЕФ 1996. 3. Попадић Д. Ефекти радионица и њихова евалуација, У: Учионица добре воље, УНИЦЕФ 1996. 4. Иванек А. Разредник(ица), педагошко-психолошки водитељ (ица) разредног одјела (са примјерима вођења радионица), Профил интернационал, Загреб 2004. <i>Допунска:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацура-Миловановић С. Каталог игара, У: Учионица добре воље, УНИЦЕФ 1996. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, рад у малим групама, радионичарски рад, презентације...			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	35	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)

Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена

Назив предмета: Социјална патологија (Сер.соцп.3.1.)

Наставник: Ксенија Б. Колунџија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета

Студенти кроз програм треба да: упознају предмет, циљеве и методе социјалне патологије као науке о друштвеним девијацијама; стекну знања о различитим теоријским схватањима друштвених девијација; упознају феноменологију и етиологију друштвених девијација; разумеју социо-културни контекст «света социјалне патологије»; разумеју узрочно-последичну везу између појединих друштвених девијација; и стекну знања о карактеру и моделима односа друштва према друштвеним девијацијама.

Исход предмета

Усвојена знања омогућавају студентима упознавање са проблематиком социјалнопатолошких девијација чије познавање је значајно за разумевање етиологије и феноменологије криминалитета

Садржај предмета

Теоријска настава
1) Појам, предмет, циљеви и методе социјалне патологије; 2) Критеријуми друштвене девијантности и нормалности; 3) Општи типови друштвених девијација; 4) Појам социјалног проблема; 5) Маргинализација, социјална искљученост и друштвене девијације; 6) Теоријске перспективе социјалне патологије: био-антрополошка теорија, позитивизам – теорија аномије, функционализам, теорије девијантних субкултура, теорија етикетирања, социјално-антрополошка теорија; радикално-критичке теорије, теорије социјалне контроле; 7) Феноменологија друштвених девијација и социјалних проблема: сиромаштво, криминал и друштвене агресије, насиље над децом, малолетничко преступништво, вандализам, просјачење/скитња/бескућништво, коцкање, самоубиства, извитоперења сексуалних потреба и проституција, друштвене дезорганизације (корупција и криза породице), алкохолизам, зависност од психоактивних супстанци.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад
Анализе социјалнопатолошких појава.

Литература

1. Милашиновић С. Друштвене промене и девијације. Висока пословно-техничка школа, Добој: 2013.
2. Јевтовић М, Милашиновић С. Социјалнопатолошке појаве, Београд: Криминалистичко-полицијска академија, 2010.

Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
30	15			

Методe извођења наставе предавање, модификовање предавање, студија случаја.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Атипични језички развој (Сер.ајезр.3.1.)			
Наставник: Весела Љ. Миланков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са специфичностима језичког развоја, циљевима и програмима рада код деце са сметњама у развоју, деце са сензорним оштећењима, телесним инвалидитетом, као и код билингвалне деце и деце са социокултурном депривацијом			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да препознају и примене програме за атипичне поремећаје у развоју језичких способности код деце са различитим облицима развојних сметњи, деце са сензорним оштећењима, телесним инвалидитетом, као и код билингвалне деце и деце са социокултурном депривацијом			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> – Развој хумане комуникације и усвајање језика код деце – Концепт закаснелог језичког развоја и атипичног језичког развоја – Језички развој код деце оштећеног слуха – Развој и фактори развоја код деце са сензонеуралним и комбинованим слушним оштећењима – Атипични језички развој код деце са менталном недовољном развијеношћу – Фонолошки, лексичко семантички и морфосинтаксички развој деце са менталном недовољном развијеношћу – Морфосинтаксички развој и прагматика деце са Дауновим синдромом – Атипични језички развој код деце са оштећењем вида – Улога вида у развоју језика и у комуникацији – Атипични језички развој деце са моторичким сметњама – Фонолошки, лексичко-семантички и морфосинтаксички развој код деце са церебралном парализом – Атипични језички развој деце из области аутистичног спектра – Атипични језички развој билингвалне деце – Атипични језички развој деце са социокултурном депривацијом <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> – Програм усвајања језика за децу са слушним оштећењем – Циљеви и технике за усвајање језика за децу са слушним оштећењима – Програм усвајања језика за децу са менталном недовољном развијеношћу – Циљеви и технике за усвајање језика за децу са менталном недовољном развијеношћу – Рани интервентни програм за децу са Дауновим синдромом – Програм усвајања језика код деце са вишеструком ометеношћу – Програм усвајања језика код деце са моторичким сметњама – Програм усвајања језика код деце из области аутистичног спектра – Циљеви и технике за усвајање језика за децу из области аутистичног спектра – Програм усвајања језика код билингвалне деце – Програм за усвајање језика код деце са социокултурном депривацијом 			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Јовановић Симић Н, Славнић С. Атипичан језички развој. Београд. Друштво дефектолога Србије, 2009. 2. Салиховић Н, Јунузовић Жунић Л, Ибрахимагић А. Поремећаји гласа, говора и језика. Харфо-граф, Тузла 3. Ибрахимагић А. Развојни говорно-језички поремећаји. ОФФ-СЕТ Тузла, 2013. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивна настава, групни рад, демонстрације, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Социјалне вештине (Сер.соц.4.1.)			
Наставник: Јасна М. Максимовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Студенти ће стећи продубљена знања везана за социјалну компетенцију, социјалну комуникацију и социјалне вештине. Поред тога, студенти ће усвојити знања која се тичу процене социјалних вештина и техника за њихово подстицање.			
Исход предмета Студенти ће разумети експланаторне теорије социјалног понашања, концепт теорије ума и елементе прагматске компетенције. Моћи ће да објасне различите моделе подстицања социјалне компетенције. Студенти ће, на основу теоријски стечених знања и практичног искуства, моћи да процењују социјалне вештине и да планирају интервенције у овој области развоја.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Концепт социјалних вештина. 2. Модел социјалне компетенције. 3. Развој социјалних вештина. 4. Процена социјалних вештина. 5. Невербално социјално понашање. 6. Вербално социјално понашање. 7. Асертивност. 8. Резилијентност. 9. Теорија ума. 10. Теорија ума код деце са различитим облицима ометености. 11. Прагматска компетенција. 12. Технике процене прагматске компетенције. 13. Поремећаји прагматске компетенције. 14. Проактивни приступ у развоју социјалних вештина. 15. Модел учења социјалних вештина. 16. Подучавање социјалних вештина симулацијом. 17. Препоручени алгоритам у овладавању социјалним вештинама. 18. Процесна и ефективна евалуација поступка овладавања социјалним вештинама. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Играње улога. 2. Опсервација понашања. 3. Рејтинг скале и упитници (MESSY, SSRS...). 4. Социометрија. 5. Процена теорије ума. 6. Процена прагматског функционисања. 7. Бихевиорални тренинг социјалних вештина. 8. Бихевиоралне технике (инструкције, дискусија, моделовање, играње улога, увежбавање понашања, поткрепљивање) 9. Примена бихевиоралних техника за учење базичних социјалних вештина (контакт очима, говор тела, фацијална експресија, квалитет гласа и сл.). 10. Примена бихевиоралних техника за учење комплексних социјалних вештина (иницирање конверзације, придруживање групе, позивање, давање повратне информације, асертивно реаговање, разрешавање конфликта и сл.). 11. Тренинг социјалне перцепције. 12. Технике ауторегулације. 13. Решавање социјалних проблема. 14. Регулација социјално неприхватљивог понашања. 15. Мултимодалне интервенције. 	
Литература			
<i>Обавезна:</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Глумбић Н. и сар. Теорија ума деце са посебним потребама. ЦИДД, ФАСПЕР, Београд 2008. 2. Глумбић Н. Скрининг поремећаја комуникације. ЦИДД, ФАСПЕР, Београд 2010. 3. Spence S H. Social skills training with children and young people: Theory, evidence and practice. Child and Adolescent Mental Health 2003;8(2):84-96. 			
<i>Допунска:</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Глумбић Н, Каљача С. Улога простора у невербалној комуникацији. Истраживања у дефектологији 2004;3(1):49-60. 2. Matson JL. Social behavior and skills in children. Springer 2009. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације;			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	25	
семинар-и	5		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методе рехабилитације вишеструко ометених визуелно оштећених особа (Сер.виз.4.1.)			
Наставник: Бранка Ђ. Јаблан, Ненад П. Глумбић, Весна С. Радовановић, Шпела С. Голубовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање теоријских и практичних знања о методама рада са вишеструко ометеном визуелно оштећеном децом			
Исход предмета: Креирање одговарајућих модела и стратегија за образовање вишеструко ометене визуелно оштећене деце; спремност за тимски рад у процени и планирању активности за рад са вишеструко ометеном визуелно оштећеном децом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Принципи образовања вишеструко ометених визуелно оштећених особа. Карактеристике и процена вишеструко ометених визуелно оштећених особа. Процена и третман сензорне интеграције вишеструко ометене визуелно оштећене деце. Израда ИОП-а за вишеструко ометено визуелно оштећено дете. Наставни модел: пет корака за рад са вишеструко ометеном визуелно оштећеном децом. Развој комуникације код вишеструко ометене визуелно оштећене деце (Mayer-Johnson symbols, календарски систем, знаковни језик, асистивна технологија). Детекција поремећаја аутистичког спектра код вишеструко ометене визуелно оштећене деце. Бихејвиоралне интервенције. Еклектички приступи у рехабилитацији визуелно оштећене деце са поремећајем аутистичког спектра. Развој социјалних вештина вишеструко ометене визуелно оштећене деце; Активности свакодневног живота код вишеструко ометених визуелно оштећених особа; Израда Плана подршке породици.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> Глумбић Н. Детекција и дијагностика аутистичног поремећаја код слепе и слабовиде деце, Истраживања у дефектологији, ЦИИД, Дефектолошки факултет 2005;7:141-153. Јаблан Б, Грбовић А. Вишеструко ометена визуелно оштећена деца, ИП Социјална мисао и Републички завод за социјалну заштиту Србије, Београд, 2008;XV(57):47-60. Грбовић А, Јаблан Б. Учесталост вишеструке ометености код визуелно оштећене деце и одраслих. Београдска дефектолошка школа, Друштво дефектолога Србије и ФАСПЕР 2009;1:115-123.. Јаблан Б, Станимиров К. Интелектуална ометеност и оштећење вида. Београдска дефектолошка школа - Друштво дефектолога Србије и ФАСПЕР 2011;17(2):297-308.. Amaral I, Lolli D. Communication, Experience and Movement: a framework for education of children with Multiple Disabilities including Visual Impairments. Defectology 2011, 3 pp. 69-78. Јаблан Б, Станимиров К. Систем календара и комуникација слепо-глуве деце. Специјална едукација и рехабилитација, Универзитет у Београду, ФАСПЕР 2012;11(1):107-122. Јаблан Б, Станимиров К. Кортикална визуелна ометеност. II научни скуп Стремљења и новине у специјалној едукацији и рехабилитацији, Зборник радова, ФАСПЕР 2012:187-193. Радовановић В, Карић Ј. Асистивне технологије за глуве и наглуве – средства за комуникацију, Београдска дефектолошка школа, 2011;17(3),51:467-475. Ayre J. Дијете и сензорна интеграција. Наклада Слап, 2002. Станић Н. Знаковни језик, видео речник за глуве и наглуве, 2005. Глумбић Н, Бројчин Б, Ђорђевић М. Рана интервенција код деце с поремећајима аутистичког спектра. Специјална едукација и рехабилитација 2013;12(1):103-118. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	15	усмени испит	
семинар-и	15		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Професионално и радно оспособљавање (Сер.проф.4.1.)				
Наставник: Гордана Р. Одовић				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 4				
Услов:				
Циљ предмета Да студенти стекну теоријска и практична знања о професионалном и радном оспособљавању особа са вишеструком ометеношћу.				
Исход предмета <i>Знања:</i> Студенти ће стећи знања о теоријским поставкама професионалног/радног оспособљавања и радне терапије особа са ВО, запошљавању особа са инвалидитетом као и о превенцији професионалног трауматизма и професионалној рехабилитацији особа са стеченим инвалидитетом. <i>Вештине:</i> Студенти ће бити оспособљени за самостално извођење претпрофесионалне процене, примену метода професионалног/радног оспособљавања и радне терапије особа са ВО, саветовање за запошљавање, процену потреба и избор средства асистивне технологије у прилагођавању радног места за особе са ВО, примену метода у радној терапији особа са ВО као и оспособљеност за тимски рад и процену преостале радне способности.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1) Начела, принципи и методе професионалног и радног оспособљавања особа са ВО, 2) Професионална оријентација особа са ВО 3) Претпрофесионална процена, 4) Методички поступци у професионалном и радном оспособљавању особа са ВО, 5) Примена асистивне технологије у професионалном и радном оспособљавању и прилагођавању радног места за особе са ВО, 6) Социјалне вештине неопходна за запошљавање и задржавање посла, 7) Модели запошљавања особа са инвалидитетом, 8) Индивидуални план запошљавања, 9) Радна терапија и радно васпитање особа са ВО, 10) Процена способности и у радној терапији особа са ВО, 11) Интервенције у радној терапији особа са ВО, 12) Превенција професионалног трауматизма, 13) Професионална рехабилитација особа са стеченим инвалидитетом, 14) Процена преостале радне способности, 15) Повратак на посао особа са стеченим инвалидитетом. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1) Анализа начела, принципа, метода и законских аката у области професионалног и радног оспособљавања особа са ВО, 2) Примена метода и облика професионалног информисања; 3) Избор и примена одговарајућих инструмената у претпрофесионалној процени особа са ВО, 4) Примена метода професионалног/радног оспособљавања особа са ВО, 5) Израда генералне стратегије избора средстава асистивне технологије у професионалном тренингу и прилагођавању радног места, 6) Израда генералне стратегије развоја социјалних вештина неопходних за успех у послу, 7) Спровођење програма рада са особама са ВО у отвореној привреди и заштићеним условима рада, 8) Израда индивидуалног плана запошљавања, 9) Анализа активности у радној терапији, 10) Примена метода процене у радној терапији особа са ВО, 11) Примена терапијских медија у радно – терапијској интервенцији, 12) Израда генералне стратегије превенције настанка инвалидности у радној средини, 13) Тимски рад у професионалној рехабилитацији, 14) Примена инструмената процене преостале радне способности 15) Израда плана за повратак на посао особа са стеченим инвалидитетом.				
Литература 1. Стошљевић Ј, Одовић Г. Професионално оспособљавање телесно инвалидних лица. Завод за уџбенике и наставна средства Београд 1996. 2. Одовић Г. Професионална рехабилитација особа са стеченим инвалидитетом. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Београд 2012. 3. Стошљевић Ј, Стошљевић М, Одовић Г. Процена способности особа са моторичким поремећајима (практикум). Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Универзитет у Београду 2006. 4. Одовић Г, Рапаић, Д, Недовић Г. Развијеност социјалних вештина особа са инвалидитетом значајних за интеграцију на радном месту. У: Д. Радовановић (ур.) У сусрет инклузији–дилеме у теорији и пракси. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Београд 2008:525-534. 5. Недовић Г, Одовић Г, Рапаић Д. Развој социјалних вештина код особа са сметњама у развоју. Друштво дефектолога Србије Београд 2010. 6. Одовић Г. Значај евиденције, детекције и праћења деце са сметњама у психофизичком развоју за професионално оспособљавање. У: Рапаић Д, Недовић Г, Одовић Г, Кулић М. Детекција, евиденција и праћење дјеце ометене у развоју на подручју Републике Српске. Универзитет Источно Сарајево, Медицински факултет. 2011.				
Број часова активне наставе			Остали часови	
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:		Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Видео прикази; Консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		15	усмени испит	50
колоквијум-и		25	
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне рехабилитације и едукације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Методика рада са особама са проблемима у понашању (Сер.мпп.4.1.)			
Наставник: Бранислава Б. Поповић-Ћитић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Стицање знања о савременим теоријским, емпиријским и практичним достигнућима у области превенције и третмана различитих облика проблема у понашању деце и омладине. Овладавање вештинама примене савремених процедура и инструмената процене, планирања и евалуације, као и основних програмских стратегија и интервенција у области превенције и третмана проблема у понашању.			
Исход предмета Студент ће стећи знања о превенцији и третману проблема у понашању, специфичностима популације, различитим приступима, програмима и принципима примене ефективних стратегија и интервенција. Студент ће бити оспособљен да примени савремене процедуре и инструменте у процени потреба за превенцијом и третманом, као и да планира и примени стратегије и интервенције превенције и третмана проблема у понашању.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Проблеми у понашању: термилошка разграничења, класификациони системи; Позитивни развој: компоненте, теоријска објашњења; Ризични и протективни фактори проблема у понашању: класификације, карактеристике, модели интеракција; Систем интервенција усмерених на проблеме у понашању: превенција, третман, одржавање промена; Превенција проблема у понашању: модели, стратегије, интервенције, принципи, нивои, програми; Третман проблема у понашању: модели, приступи, принципи, програми. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Систем установа, организација и начин рада са особама са проблемима у понашању; Структура, садржај и начин примене превентивних стратегија и интервенција; Области деловања и интервенције у програмима третмана; Инструменти за процену проблема у понашању, ризичних и протективних фактора; Планирање, примена и евалуација програма превенције и третмана.			
Литература <i>Обавезна:</i> 1. Поповић-Ћитић Б, Жунић-Павловић В. Превенција преступништва деце и омладине. Београд: Министарство просвете и спорта Републике Србије, Педагошко друштво Србије 2005. 2. Жунић-Павловић В, Поповић-Ћитић Б, Павловић М. Програми превенције поремећаја понашања у школи. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Издавачки центар, Београд 2010. 3. Ерић Љ. (Ур.) Психотерапија. Психополис институт Нови Сад, 2011. 4. Жегарац, Н., Џамоња-Игњатовић, Т. Инструменти процене у социјалној заштити. Београд: Центар за примењену психологију, 2010. <i>Допунска:</i> 1. Радовановић Д. (ур.). Поремећаји понашања у систему образовања. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Центар за издавачку делатност, Београд 2008. 2. Стојнов Д. Психотерапије. Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2000.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе интерактивна настава, радионичарски рад, просеминари, дискусије, практични радови, аудио-визуелни материјал, обилазак релевантних установа, предавања гостујућих предавача из праксе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	остало	10

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Сензорна интеграција и терапија покретом (Сер.сенз.4.1.)			
Наставник: Драгана С. Маџешић-Петровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са неуропсихолошким основама моторног понашања и сензорног функционисања; као и са базичним техникама сензорне интеграције и терапије покретом.			
Исход предмета Студенти ће овладати основним теоријским концепцијама на којима се базирају терапијске процедуре засноване на сензорној интеграцији и терапији покретом. На крају курса студенти ће моћи да препознају облике сензорне дисфункције код деце с хиперкинетским поремећајем, поремећајима аутистичког спектра, невербалним сметњама учења и другим клиничким ентитетима; да осмисле и реализацију основне програме рехабилитације засноване на сензорној интеграцији и терапији покретом и да пружају консултативне услуге наставницима редовних основних школа у чијим се одељењима налазе деца са проблемима у процесирању сензорних информација.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неуролошке и неуропсихолошке основе моторичког понашања. 2. Неуролошке и неуропсихолошке основе сензорног функционисања. 3. Дисфункција сензорне интеграције. 4. Проблеми сензорне интеграције у различитим клиничким ентитетима. 5. Хиперсензитивност и хипосензитивност. 6. Процена и третман засновани на принципима сензорне интеграције. 7. Примена метода сензорне интеграције у породичној средини. 8. Сензорна интеграција и понашање. 9. Моторичке вештине и моторичке способности. 10. Програмски садржаји терапије покретом. 11. Терапија покретом и редукација психомоторике. 12. Интегративна терапија покретом. 13. Терапија покретом и терапија плесом. 14. Социјално-групни рад. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процена сензорне дисфункције. 2. Организација игре у циљу подстицања сензорне интеграције. 3. Израда плана сензорне дијете. 4. Тактилна стимулација. 5. Аудитивна стимулација. 6. Визуелна стимулација 7. Вестибуларна стимулација. 8. Олфакторна и густативна стимулација. 9. Програм сензорне интеграције Џин Ерс. 10. Вежбе за подстицање способности моторичког реаговања. 11. Вежбе за подстицање способности моторичког прилагођавања и реструктурирања. 12. Вежбе за подстицање способности моторичког комбиновања. 13. Вежбе за успостављање и одржавање равнотеже, вежбе ритма, просторне и временске оријентације. 14. Вежбе за контролу импулсивности. 15. Групне моторичке игре. 			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Linn M. Терапијске вјежбе код психомоторичких развојних сметњи. Наклада Слап 2011 2. Левандовски Д, Братковић Д. Програм рехабилитације путем покрета. Факултет за дефектологију Свеучилишта у Загребу 1997. 3. Mauro T, Cermak SA. The Everything Parent's Guide to Sensory Integration Disorder: Get the Right Diagnosis, Understand Treatments, and Advocate for Your Child. Adams Media 2006. 4. Левандовски Д, Теодоровић Б, Мишић Д. Игре за одрасле особе с менталном ретардацијом. Факултет за дефектологију Свеучилишта у Загребу и Центар за рехабилитацију „Загреб“ 1996. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и	40	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Сексуалност особа са инвалидитетом (Сер.секс.4.1.)			
Наставник: Снежана В. Бркић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са карактеристикама сексуалног развоја и специфичностима сексуалности особа са инвалидитетом.			
Исход предмета Студенти ће стећи знања о развоју сексуалности кроз животне фазе и о сексуалности особа са различитим риповима инвалидитета.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Хормонална инфлуенца по животним добима: пубертет, генеративни период, климактеријум и менопауза. 2. Психологија и психопатологија сексуалности. 3. Сексуалност особа са интелектуалном ометеношћу. 4. Свест о полности особа са интелектуалном ометеношћу. 5. Сексуалност особа са первазивним развојним поремећајима. 6. Сексуалност особа са телесним инвалидитетом. 7. Заштита личног достојанства особа са интелектуалном ометеношћу. 8. Програми сексуалне едукације деце и младих 9. Сексуална едукација одраслих са инвалидитетом 10. Едукација родитеља о развоју сексуалности кроз животне фазе и о сексуалности особа са различитим типовима инвалидитета <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Израђивање позитивног полног идентитета, – Препознавање и именовање телесних полних обележја; – Стицање знања о полном развоју; – Диференцирање облика полног понашања у вези са друштвеним нормама и вредностима – Разликовање примареног и непримереног понашања. – Разумевање менструације – Разумевање трудноће и порођаја – Упознавање особа са ИО сврхе и начина контрацепције – Подизање свести особа са ИО о полно преносивим болестима – Подизање свест особа са ИО о личном достојанству – Препознавање потенцијално опасних ситуација и заштита од злоупотребе. – Креирање програма радионице за децу и младе са инвалидитетом на тему сексуалности – Креирање програма радионице за родитеље деце и младих са инвалидитетом на тему сексуалности – - Реализација припремљених радионица			
Литература 1. Братковић Д. Едукација о сполности особа са менталном ретардацијом: приручник. Хрватски савез удруга за особе с менталном ретардацијом. Загреб. 2000. 2. Warner Schale K, Willis SL. Психологија одрасле доби и старења. Наклада Слап, Јастребарско 2001.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, групни рад, консултације, радионичарски и практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност, Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије				
Назив предмета: Методе и технике рада са особама са оштећењем слуха (Сер.слух.4.1.)				
Наставник: Светлана С. Славнић				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: Медицинске основе сурдологије				
Циљ предмета Стицање основних теоријских знања о методама и техникама рада са особама са оштећењем слуха, разумевање процеса њихове рехабилитације и хабилитације и оспособљавање за примену у пракси.				
Исход предмета Студент ће стећи знања и вештине за потребне за рад са особама са оштећењем слуха- процену слушних и говорно- језичких способности, планирање и реализацију програма слушне и говорно- језичке ре/хабилитације.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата основне теоријске оквире појма рехабилитације и хабилитације; дефиниције оштећења слуха, класификације, етиологија оштећења слуха; савремени концепт рехабилитације: превенција, детекција, дијагностика, класификација, амплификација и третман; рани развој и карактеристике деце са оштећењем слуха; специфичности перцепције звука у условима оштећеног слуха; методе у ре/хабилитацији деце и одраслих са оштећењем слуха; аудитивни тренинг; специфични модели за формирања одређених говорно-језичких сегмената деце са оштећењем слуха; рехабилитација деце са кохлеарним имплантом; методе рехабилитације вишеструко ометених слушно оштећених особа; саветодавни рад са родитељима. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Стицање вештина у техникама и методама процене слуха као примарног дефицита и говора и језика као секундарне последице. Савладавање процеса креирања индивидуалних планова и програма слушне и говорно-језичке ре/хабилитације. Начини примене и спровођења планираних процедура ре/хабилитације				
Литература 1. Ђоковић, С. Индивидуални третман код деце оштећеног слуха. ЦИДД, Београд 2004. 2. Остојић С. Аудитивни тренинг и развој говора наглуве деце, Дефектолошки факултет, Београд 2004. 3. Славнић С, Вујановић И. Рехабилитација слушања и говора након кохлеарне имплантације. Београдска дефектолошка школа. 2005; (3):31-40. 4. Остојић С, Славнић С. Рана рехабилитација деце оштећеног слуха. Специјална едукација и рехабилитација. 2006; (1-2):119-124.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -	-
Методe извођења наставе Интерактивна настава; Power Point Presentations; Приказ филмова из праксе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испт	60	
колоквијум-и	20		
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Превентивно- корективни рад са децом школског узраста (Сер.пкр.4.1.)				
Наставник: Горан М. Недовић				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 5				
Услов:				
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних знања о превентивно корективном раду са децом ометеном у развоју на школском узрасту.				
Исход предмета Студент поседује теоријска знања о специфичностима развоја, рехабилитацији и едукацији деце ометене у развоју школског узраста, о специфичностима учења и функционисања у социјалној средини деце ометене у развоју школског узраста, теоријска и практична знања о превентивно- корективном раду са децом ометеном у развоју на школском узрасту, обучен је за процену рехабилитационих и едукативних потреба и могућности код деце ометене у развоју на школском узрасту.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Деце ометено у развоју школског узраста (дефиниција, класификација, етиологија, преваленција, специфичности развоја, рехабилитације и едукације). Образовне и васпитне потребе, проблеми у учењу, проблеми функционисања у социјалној средини. Превентивно- корективни рад са децом школског узраста (појам, циљ и задаци, дијагностички приступ и рехабилитациони модел, општа и специфична подручја превентивно корективног рада, методе превентивно корективног рада). Методологија израде општих и специфичних превентивно корективних програма (дефинисање циља и одређивање приоритета, избор метода и поступака, дефинисање услова). Специфични превентивно корективни третман (општа начела третмана, генерална стратегија третмана, структура третмана, операционализација). Превентивно корективни рада у инклузивној школи (откривање узрока и природе проблема у учењу, подршка и помоћ ученику у савладавању програмских садржаја, подршка и помоћ наставнику у реализацији наставе). Програмска подручја превентивно корективног рада у специјалној рехабилитацији и едукацији (стимулација физичког и моторичког развоја, реедукација психомоторичког развоја, развој и корекција говора и језика, специфично писање, превентивно корективне вежбе и игре). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Протоколи процене деце школског узраста (протокол опште дефектолошке дијагностике, протокол за процену моторичког понашања, протокол за процену когнитивног функционисања, протокол за процену способности комуникације, скале адаптивног понашања). Дијагностика сметњи у развоју и проблема у учењу. Израда индивидуалних програма и планирање превентивно корективног рада. Превентивно корективни рада са децом школског узраста.				
Литература 1. Недовић Г, Рапаић Д. Практикум превентивно корективног рада у основној школи. Београд: Друштво дефектолога Србије, 2012. 2. Рапаић Д, Недовић Г. Церебрална парализа праксичке и когнитивне функције. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ЦИДД 2011. 3. Недовић Г. Методика превентивно – корективног рада. Настава Бања Лука 2007:7:169–180. 4. Недовић Г. Ваннаставне активности. У: Школовање деце са моторичким поремећајима. Дефектолошки факултет Београд 2005:195-216. 5. Недовић Г. Превентивно корективни рад у специјалној едукацији и рехабилитацији. У Еминовић,Ф. (ур.), Савремени третман деце са посебним потребама. Институт за патофизиолошке поремећаје и говорну патологију “проф.др Цветко Брајовић” Београд, Зборник 2009:131–138. 6. Недовић Г, Шћепановић М, Јаблан Б. Индикација за примену превентивно корективне вежбе и игара у основној школи за образовање ученика са сметњама у развоју. Београдска дефектолошка школа, Београд 2011;17(2),50:323-333. 7. Недовић Г, Рапаић Д, Одовић Г. Фактори оптерећености ученика ометених у развоју. Специјална едукација и рехабилитација 2008;(1-2):93-102.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 45	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -	-
Методe извођења наставе Предавања; интерактивна настава; рад у групама; практичан рад; Power- Point презентације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	15	усмени испит		50
колоквијум-и	15		
семинар-и	10			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Вишеструка ометеност; Инклузивно образовање)			
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена статистика (Сер.зс.4.1)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Ј. Шушњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособити студенте да примењују основне статистичко-аналитичке поступке, дизајнирају једноставнија истраживања и критички читају стручну и научну литературу.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разликовање статистичких аспеката стручних и научних радова из области медицинске рехабилитације, коришћење различитих статистичких метода, обраду и интерпретацију података прикупљених у истраживању.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови у статистици. Статистичка маса, јединице и обележја. Етапе статистичке обраде и приказивање резултата. Релативни бројеви. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Оцена хомогености. Врсте узорака. Тренд. Корелациона анализа. Параметријски и непараметријски тестови за тестирање статистичких хипотеза. Методологија проучавања здравственог стања становништва. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Узорковање. Избор и примена статистичких метода у складу са постављеним проблемом и у зависности од врсте варијабле. Графичко и табеларно приказивање података. Интерпретација резултата и доношење закључака. Индикатори за процену здравственог стања становништва.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Грујић В, Јаковљевић Ђ, уредници. Примена статистике у медицинским истраживањима, четврто издање. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2007. 2. Јаковљевић Ђ, Грујић В. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2014. <i>Допунска</i> 1. Милошевић З, Богдановић Д. Статистика и информатика у области медицинских истраживања. Универзитет у Нишу, Медицински факултет, 2012. 2. Хаџивуковић С. Статистички методи. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 1991; 3. Јаношевић С, Дотлић Р, Ерић-Маринковић Ј. Медицинска статистика, 6. издање. Универзитет у Београду, Медицински факултет, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, практичан рад на рачунару			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, студије првог степена			
Назив предмета: Увод у научно-истраживачки рад (Сер.нпр.4.1)			
Наставник: Александар Ј. Рашковић, Исидора Н. Самојлик, Олга Ј. Хорват, Маја Ј. Грујичић, Борис Ж. Милијашевић, Саша Н. Вукмировић, Небојша П. Стилиновић, Весна М. Мијатовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Да се студенти упознају са основним принципима научноистраживачког рада у биомедицини, као и са посебностима научноистраживачког рада у области вишеструке ометености. Студенти треба да стекну довољно знања да могу самостално да анализирају ток истраживања и научни рад, као и да осмисле и спроведу протокол истраживања, како би се оспособили за израду студентског и дипломског рада као и других научних и стручних радова из области биомедицине.			
Исход предмета Након одслушањег и положеног предмета Увод у научно-истраживачки рад, студент би требало да: познаје разлику између науке и псеудонауке; зна услове за ауторство, као и шта не представља ауторство; је упознат са етичким аспектима научноистраживачког рада, као и непоштењем у науци; познаје неопходне услове за научно истраживање; разуме шта је научни проблем и како се он дефинише; разуме шта је хипотеза и зна како се она генерише и проверава; разликује научне публикације и познаје њихове карактеристике; познаје електронске претраживачке базе података и научне часописе у електронском облику; разуме основне карактеристике дескриптивног метода, студија пресека, анамнестичких студија и кохортних студија, као и експеримента у друштвеној заједници и теренског експеримента, зна место њихове примене, предности и недостатке, начине избора испитаника, уопштавање резултата, могућност постављања или провере хипотезе; разуме значај примене различитих статистичких метода у истраживањима, као и начин тумачења статистичке значајности; познаје различите грешке мерења (пристрасности и придружености) и разуме њихов утицај на резултате научноистраживачког рада; разуме основне принципе клиничких испитивања, начин избора испитаника и вођења студија, као и специфичности клиничког испитивања лекова; зна шта је научни пројекат, како се он припрема, рецензира, изводи и евалуира, као и које компоненте садржи; зна за начине прикупљања података и њихове обраде; познаје структуру научног рада; разуме појмове цитирања и навођења, као и да познаје правила за навођење стручне литературе; познаје критеријуме вредновања научног дела.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Наука и псеудонаука. Научни проблем. Хипотеза. Врсте научних публикација. Биомедицинска научна информатика. Поступци у проналажењу научних информација. Дескриптивне студије. Студије пресека. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Експерименталне студије. Клиничка испитивања лекова. Етика научноистраживачког рада. Пристрасности и придружености. Прикупљање и обрада података. Узорковање. Примена статистичких метода и тумачење статистичке значајности. Научноистраживачки пројекат. Ауторство. Интелектуално непоштење у науци. Појам ментора и менторства. Вредновање научног дела. Структура научног дела. Цитирање и навођење у биомедицинским публикацијама. Презентација научноистраживачког рада. Медицина заснована на доказима <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Значај науке и научноистраживачког рада. Наука и псеудонаука. Избор научног проблема. Постављање хипотезе. Структура оригиналног научног рада. Ауторство. Електронске библиографске базе. Цитирање и навођење литературе у биомедицинским публикацијама. Дескриптивне студије. Студије пресека. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Експерименталне студије. Претклиничка испитивања у медицини. Пристрасности и придружености. Презентација научноистраживачког рада. Тумачење статистичких резултата. Узорковање. Прикупљање података путем упитника. Научноистраживачки пројекат.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Ђурић П, уредник. Увод у научноистраживачки рад. 2. изд. Нови Сад: Медицински факултет; 2015. 2. Ђурић П, уредник. Практикум из увода у научноистраживачки рад. Нови Сад: Медицински факултет; 2013. 3. Ђурић П, уредник. Тест-питања из увода у научноистраживачки рад. 2. изд. Нови Сад: Медицински факултет; 2015. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	30	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност и Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Стручна пракса (Сер.стрп.)				
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе: Шпела С. Голубовић, Татјана З. Крстић				
Број ЕСПБ: 8 (2+2+2+2)				
Услов: Одслушани предмети из године у којој се реализује пракса.				
Циљ Стицање практичних искустава на основу теоријских знања. Развијање и примена техника и вештина из области специјалне едукације и рехабилитације. Упознавање са организационом структуром установа у којима се обавља пракса, стандардима квалитета рада, моделима тимског рада, применом законских регулатива у пракси.				
Исходи Примена и провера академско- теоријских и методичких знања у реалним околностима; Стицање искуства у раду са особама са сметњама у развоју/ инвалидитетом и препознавање своје улоге у раду; Развијање самопоуздања у стечена знања и вештине из области специјалне едукације и рехабилитације; Усвојеност знања о организационој структури, протоколима и процесу рада у установама.				
Садржај стручне праксе Стручна пракса се изводи у здравственим, образовним и институцијама социјалне заштите под супервизијом и самостално. Посматрање и праћење рада стручњака у различитим окружењима. Извођење активности уз помоћ супервизора. Евалуација рада од стране супервизора и самоевалуација.				
Литература <i>Обавезна:</i> <i>Допунска:</i>				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе: 120	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења Практични рад, посматрање, супервизија, анализе студије случаја, вођење дневника праксе и каталог вештина.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Терапија игром (Сер.игр.4.1.)			
Наставник: Татјана З. Крстић, Нина Р. Бркић Јовановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама везаним за улогу игре у развоју деце, као и могућностима терапије игром у раду са децом, а посебно са вулнерабилном популацијом деце, као и могућностима њене примене у раду са одраслима			
Исход предмета Очекује се да студенти стекну вештине примене основних техника терапије игром у раду са децом, одраслима и породицама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Историјски развој терапије игром – Теоријски приступ у примени терапије игром Когнитивно-бихејвиорална терапија игром Гешталт терапија игром Адлеров приступ терапији игром Динамичка терапија игром: терапијске интервенције са породицом – Терапија игром у односу на узрасни период Терапија игром у дечјем узрасту Терапија игром код адолесцената Терапија игром код одраслих Геријатријска терапија игром – Терапија игром у раду са породицама Интеграција терапије игром у породичну терапију Технике терапије игром које се користе у раду са породицама <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Технике и методе у терапији игром Ерика метод – дијагноза и процена Јунгове технике терапије игром Игра: добар осећај-лош осећај – Примена терапије игром Терапија игром код деце са психичким траумама Терапија игром са ментално ретардираном децом Терапија игром за усвојену децу и усвојитеље Терапија игром за децу од алкохоличара и зависника Терапија игром за сексуално злостављену децу Интервју са луткама у терапији породице Цртеж у терапији породице – Технике причања прича у терапији породице			
Литература 1. O'Connor KJ, Schaefer CE. Handbook of Play Therapy (Volume Two: Advances and innovations). A Wiley-interscience publication 1994. 2. Gil E. Play in Family Therapy. The Guilford Press: New York 1994.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе предавања, интерактивна настава, групни рад, демонстрације, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Превенција поремећаја понашања (Сер.ппп.4.1.)			
Наставник: Валентина Ђ. Баић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Семинарски рад			
Циљ предмета: Сагледавањем теоријских поставки омогућава се стицање знања о ефективним приступима у превенцији поремећаја понашања као и разумевање структуре, садржаја и начина примене различитих превентивних стратегија и интервенција.			
Исход предмета Кроз дискусију и практичан рад унапређују се знања, вештине и искуства студената у области превенције поремећаја понашања. Такође се очекује да ће студенти бити оспособљени да самостално и као део тима осмишљавају, планирају и реализују програме превентивних интервенција.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовно одређење превенције. Принципи превенције. Законска, социјална и ситуациона превенција. Нивои превенције (универзални, селективни, индиковани). Социјална контрола у функцији превенције поремећаја понашања (улога породице, улога васпитно-образовног система, улога система социјалне заштите, улога система здравствене заштите). Поремећај понашања (терминологија поремећаја понашања - агресивно понашање, антисоцијално понашање, малолетничка делинквенција, васпитна запуштеност, психопатско понашање). Класификација поремећаја понашања. Полне и срединске разлике у схватању поремећаја понашања. Етиологија поремећаја у понашању. Однос моралног мишљења и поремећаја понашања. Редуковање делинквентног и криминалног понашања (превентивни програми и интервенције). <i>Практична настава: Вежбе</i> Анализа постојећих превентивних програма и интервенција; Израда нацрта програма превенције; Примена превентивних интервенција усмерених на породицу, школу и локалну заједницу.			
Литература 1. Поповић-Ћитић Б, Жунић-Павловић В. <i>Превенција преступништва деце и омладине</i> . Београд: Министарство просвете и спорта РС и Педагошко друштво Србије, 2005. 2. Вуковић С. <i>Превенција криминала</i> . Земун: Криминалистичко полицијска академија, 2010. 3. Милованчевић-Пејовић, М. <i>Поремећај понашања деце и омладине-морални и психопатолошки фактори</i> . Београд: Задужбина Андрејевић, 2001. 4. Зборник радова <i>Превенција и третман поремећаја у понашању</i> . Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)				
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Когнитивна рехабилитација (Сер.крех.4.1.)				
Наставник: Војислава В. Бугарски Игњатовић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: Неуропсихологија				
Циљ предмета Упознавање студената са основним теоријским и практичним поставкама когнитивне рехабилитације код деце и одраслих.				
Исход предмета Студенти ће стећи теоријска знања о различитим приступима у третману оштећених когнитивних функција. Студенти ће бити оспособљени да користе стечена теоријска знања у раду са децом и одраслима који имају различите врсте когнитивних оштећења.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Когнитивна рехабилитација- предмет и дефиниција – О можданим оштећењима – Историјски развој когнитивно-рехабилитационог третмана – Когнитивна рехабилитација поремећаја пажње – Когнитивна рехабилитација егзекутивних функција – Когнитивна рехабилитација поремећаја памћења – Когнитивна рехабилитација говорно-језичких поремећаја – Когнитивна рехабилитација поремећаја понашања – Когнитивна рехабилитација емоционалних поремећаја – Приступ социјалне рехабилитације – Трауматске мождане повреде у детињству – когнитивно рехабилитациони приступ <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Когнитивна рехабилитација различитих поремећаја пажње – поремећаји подељене пажње, селективне пажње, концентрације, визуелне и аудитивне пажње – Когнитивна рехабилитација мнестичких функција – екстерне и интерне стратегије памћења – Когнитивна рехабилитација егзекутивних функција – стратегије за превазилажење проблема проблематичне иницијације, дезинхибиције, емоционалне лабилности, когнитивне нефлексибилности, конкретног мишљења – Когнитивна рехабилитација мисли и осећања – Когнитивна рехабилитација праксиких и перцептивних способности – Когнитивна резерва – улога у процесу когнитивне рехабилитације – Демонстрација тест материјала који се користи у когнитивној рехабилитацији				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Wilson B. Neuropsychological rehabilitation: theory and practice. Lisse: Swets & Zeitlinger Publishers 2005. (одабрана поглавља – обезбеђена преведена верзија на српски језик) 2. Крстић Н, Гојковић М. Увод у неуропсихолошку дијагностику. Београд: Савез друштава психолога Србије. Центар за примењену психологију 1994. <i>Допунска</i> 1. Champion AJ. Neuropsychological rehabilitation – a resource for group based education and intervention. Chichester, West Sussex: John Wiley & sons 2006. (одабрана поглавља)				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	60
практична настава		10	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и		20		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање; Вишеструка ометеност; Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Реедукација психомоторике (Сер.рпсхм 4.1)			
Наставник: Шпела С. Голубовић, Санела З. Славковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти детаљније упознају са различитим програмима рехабилитације путем покрета, структурираним моторичким активностима којима се утиче на развој оних функција и способности које су предуслов за успешан развој.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за примену различитих програма чији су садржаји усмерени ка реедукацији психомоторне активности, развоју осећаја за покрет, ритам, просторне и временске односе. Да код деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, направе план примене програма, поставе правилне краткорочне и дугорочне циљеве, спроведу потребну евалуацију.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам рехабилитације путем покрета 2. Моторичке вештине и моторичке способности 3. Предпоставке моторичког учења 4. Методичка разрада програмских садржаја 5. Основни принципи разраде садржаја 6. Реедукација психомоторике 7. Вежбе опште реедукације психомоторике 8. Примена вежби ураду са децом са интелектуалном ометеношћу 9. Примена вежби у сврху стимулесања психомоторике 10. Примена вежби у раду са децом са тиковима и хиперкинетским понашањем 11. Примена вежби у раду са децом са развојном дисхармонијом 12. Примена вежби у раду са децом са первазивним развојним поремећајима 13. Примена вежби у раду са децом са говорно језичким сметњама 14. Примена вежби у раду са децом са диспраксијом <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Вежбе за доживљај телесне целовитости 2. Вежбе за доживљај простора 3. Вежбе за уочавање и стабилизовање латерализованости 4. Вежбе за уочавање присуства другог 5. Вежбе за уједначавање тонуса 6. Вежбе за координацију покрета 7. Вежбе за контролу импулсивности 8. Вежбе за процену трајања и оријентације у времену 9. Вежбе за развој способности моторићког реаговања, прилагођавања, реструктурирања и моторичког комбиновања			
Литература 1. Препоручени материјал са предавања 2. Говедатица Т. Општа реедукација психомоторике. Институт за ментално здравље Београд, 2000. 3. Левандовски Д, Братковић Д. Програми рехабилитације путем покрета. Едукацијско рехабилитацијски факултет, Загреб, 1997.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и	15		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Квалитет живота и социјална партиципација особа са инвалидитетом (Сер.кжсп.4.1.)				
Наставник: Шпела С. Голубовић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама везаним за биопсихосоцијално функционисање деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом, као и могућностима терапијских, образовних и социјалних интервенција у циљу унапређивања квалитета живота и социјалне партиципације ових особа.				
Исход предмета Очекује се да студенти стекну знања и вештине за процену квалитета живота и нивоа социјалне партиципације и побољшавање истих.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријски концепт здравља и квалитета живота. Аспекти квалитета живота. Утицај биолошких срединских фактора на квалитет живота. Мерење квалитета живота. Општи и специфични упитници. Врсте подршке особама са инвалидитетом. Социјалне баријере и остали фактори који утичу на социјалну партиципацију. Међузависност моторичког, когнитивног и социјалног статуса. Упитници у процени социјалне партиципације (ИЦФ чек листе) <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична настава прати садржаје теоријског дела. Практична примена упитника за процену и самопроцену квалитета живота и социјалне партиципације. Осмишљавање упитника.				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Недовић Г, Рапаић Д, Одовић Г, Потић С, Милићевић М. Социјална партиципација особа са инвалидитетом. Београд: Друштво дефектолога Србије; 2012. 2. Golubović Š, Škrbić R. Agreement in quality of life assessment between adolescents with intellectual disability and their parents. Res Dev Disabil 2013;34(6):1863-9. 3. Шкрбић Р, Миланков В, Веселиновић М, Тодоровић А. Утицај оштећења слуха на квалитет живота адолесцената. Медицински преглед. 2013;66(1-2):32-9. 4. Шкрбић Р, Голубовић Ш, Миланков В, Нинић С. Самопроцена квалитета живота адолесцената са лаком интелектуалном ометеношћу. У: Николић М. Унапређење квалитета живота дјече и младих. Тузла: Удружење за подршку и креативни развој дјече и младих, 2012, 839-47. 5. Славковић С., Голубовић Ш., Веселиновић М., Тодоровић А. (2012) Да ли је мерење квалитета живота код оболелих од мултипле склерозе значајно? ИИИ Међународна научно- стручна конференција ”Унапређење квалитете живота дјече и младих”, Златибор.: Удружење за подршку и креативни развој дјече и младих, 23-24 Јун, 2012; 849-858. <i>Допунска</i> 1. Cummins RA. Moving from the quality of life concept to a theory. Journal of Intellectual Disability Research 2005;49(10): 699-706. 2. Edwards TC, Patrick DL, Topolski TD. Quality of life of adolescents with perceived disabilities. Journal of Pediatric Psychology 2003;28(4): 233-241.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе предавања, интерактивна настава, практичан рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит		50
колоквијум-и			
семинар-и	30			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Организација и менаџмент у специјалној едукацији и рехабилитацији (Сер.орг.4.1.)			
Наставник: Снежана Н. Укропина			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Да упозна студенте основних академских студија са теоријом и праксом менаџмента, управљања и руковођења у специјалној едукацији и рехабилитацији особа са инвалидитетом.			
Исход предмета Да се студенти упознају са могућностима деловања и организовања дефектолога, организација, друштвених заједница и система, да би на квалитетнији начин задовољили потребе особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција менаџмента. Фазе управљања. Знања, вештине и улоге дефектолога као менаџера. Нивои и типови менаџера. Менаџер и тимски рад. Менаџерска комуникација. Управљање образовањем. Институције управљања образовањем. Савремене стратегије управљања образовањем. Мисија, визија и култура школе. Улога директора и делегирање. Стилски руковођења. Ефикасна инклузивна школа. Звезда модел планирања специјалне едукације. Улоге и обавезе дефектолога. <i>Практична настава: Вежбе</i> Контрола квалитета и анализа стања у школи/одељењу/радној организацији. Припрема особе/ученика са инвалидитетом за инклузивну наставу/радну средину. Сарадничко понашање чланова тима. Заједничко планирање или копланирање. Савремени концепт организовања простора за учење. Организовање образовања и рехабилитације. Уређење инклузивне учионице. Планирање активности дефектолога у раду са ученицима са инвалидитетом. Прављење распореда рада и развијање сарадње са особом са инвалидитетом. Праћење напредовања особе са инвалидитетом.			
Литература 1. Радић Шестић М, Ковачевић Ј. Управљање инклузивном школом и улога специјалног едукатора-рехабилитатора, Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Београд, 2010: 331.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије – студије првог степена			
Назив предмета: Превенција социјалних конфликта (Сер.пск.4.1.)			
Наставник: Срђан Милашиновић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Стицање знања о коренима, манифестацијама и превенцији савремених кризних и конфликтних ситуација у савременом друштву.			
Исход предмета Оспособљеност за проактивно управљање и превенцију кризних и конфликтних ситуација.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и суштина друштвених криза и конфликта, корени теоријског разматрања о природи криза и конфликта, опште и посебне теорије криза и конфликта, узроци криза и конфликта, врсте криза и конфликта, концепције, доктрине и стратегије управљања кризама и конфликтима, разрешавање криза и конфликта, методе и технике превенције унутар групних и међугрупних конфликта, индивидуални и групни третман <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Продубљивање усвојеног знања кроз анализу конкретних примера из праксе.			
Литература 1. Милашиновић С. Теорија социјалних конфликта, Београд: Факултет безбедности, 2012. 2. Милашиновић Р, Милашиновић С. Основи теорије конфликта, Београд: Факултет безбедности, 2007.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе предавање, модификовање предавање, студија случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	40	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност)			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Окупациона терапија (Сер.окупт.4.1.)			
Наставник: Шпела С. Голубовић, Санела З. Славковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да стицање теоријских и практичних знања о окупационој терапији код деце и омладине са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.			
Исход предмета Студенати ће бити оспособљени за примену метода и техника развоја вештина у области: бриге о себи, продуктивности и слободог времена; дизајнирање програма окупационе терапије као интегралног дела рехабилитације особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинисање и циљеви окупационе терапије 2. Теоријске основе интервенције у окупационој терапији 3. Подручје, садржај и контекст извођења активности у окупационој терапији 4. Подела активности у окупационој терапији 5. Процена улога и компетенција у окупационој терапији 6. Идентификација окупационих потреба 7. Процена животних улога, задатака и активности 8. Процена способности и капацитета за окупациону терапију 9. Процена контекста за окупациону терапију: лични, средински и културни 10. Процена контекста за окупациону терапију: кућа, заједница и радно место 11. Окупациона терапија за дечији узраст 12. Окупациона терапија у одраслом добу: специфичности и изазови 13. Дизајнирање програма окупационе терапије <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практичан део наставе биће фокусиран на оспособљавање студената за: пријемну метода окупационе терапије, самостално извођење анализе различитих активности, дизајнирање програма окупационе терапије, постављање циљева у окупационој терапији, спровођење активности које унапређују развој способности и вештина у домену: бриге о себи, продуктивности и организације слободног времена.</p>			
Литература <i>Обавезна:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Препоручени материјал са предавања 2. Вучић Р, Марковић П, Савковић Н. Клиничка радна терапија. НИБ Алтернатива, Београд, 2001. 3. Шврака Е, Авдид Д, Хасанбеговић-Анид Е. Окупациона терапија. Факултет здравствених студија, Сарајево, 2012. <i>Допунска:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jenkinson JJ, Hydev T, Ahmad S. Building Blocks for Learning: Occupational Therapy Approaches. John Wiley & Sons, Ltd., 2008. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	10	
семинар-и	30		

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модули: Инклузивно образовање, Вишеструка ометеност, Логопедија)				
Врста и ниво студија: основне академске студије – студије првог степена				
Назив предмета: Завршни рад (Сер.зав.4.1)				
Наставник: -				
Број ЕСПБ: 20				
Услов: Положени испити из свих предмета предвиђених студијским програмом				
Циљеви завршног рада: Завршним радом студент треба да примени стечена знања у циљу решавања теоријског или практичног проблема.				
Очекивани исходи: Студент се детаљније упознаје са одређеном темом, која је у вези са наставним програмом. Студент стиче вештине за индивидуални рад у одређеној научној и стручној области. Студент приказује способност теоријског и практичног знања и способност самосталног коришћења литературе.				
Општи садржаји: Завршни рад студента представља самостални стручни рад студента, који може бити теоријски, истраживачки или стручни. Тема се бира у договору са ментором и мора да буде у складу са циљем и исходом студијског програма на који је студент уписан. Током израде рада, студент се упознаје са теоријским сазнањима у одређеној области и методологијом истраживања одабране теме. У случају истраживачког рада, након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: Апстракт и кључне речи, Увод, Теоријски део, Истраживачки (методолошки) део, Резултати, Дискусија, Закључак, Попис литературе и евентуалне Прилоге.				
Литература				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Консултативни рад са ментором, прикупљање и преглед литературе, спровођење истраживачког дела, синтетисање теоријских сазнања и резултата истраживања у писаној форми, презентација.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и			
семинар-и				
Комисија оцењује дипломски рад оценом 5-10, а добијена позитивна оцена (6-10) улази у просечну оцену студента. Неодбрањен дипломски рад оцењује се оценом 5.				